Redacţiunea, Administraţiunea, şi Tipografia
Braşov, piaţa mare Nr. 30.

Scrisorĭ nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimet.

INSERATE se primesc la Administraţiune în Braşov şi la următórele Birourĭ de anuncĭurĭ: în Viena: *M. Dukes, Heinrich Schalek, Rudolf Mosse, A. Oppeliks Nachfolger; Anton Oppelik, J. Dannebcr*, în Budapesta: *A. V. Goldberger, Eckstein Bernat*; în Bucurescĭ: *Agence Havas*, Succursale de Roumanie; în Hamburg: *Karolyi & Liebmann.*

Preţul inserţiunilor: o seriă garmond pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă şi învoială.

Reclame pe pagina a 3-a o seriă 10 cr. seu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

(NUMĔR DE DUMINECĂ 42)

„Gazeta“ iese în fiă-care di.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe şese lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl.
N-riĭ de Duminecă 2 fl. pe an.

Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 fr., pe treĭ lunĭ 10 fr.
N-riĭ de Duminecă 8 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la dd. colectorĭ.

Abonamentul pentru Braşov
administraţiunea, piaţa mare, Târgul Inuluĭ Nr. 30 etagiu I.: pe un an 10 fl., pe şese lunĭ 5 fl., pe treĭ lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl. Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 banĭ. Atât abonamentele cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 232.—Anul LIX. Braşov, Duminecă 20 Octomvre (1 Noemvre) 1896.

APEL

Cătră alegĕtoriĭ românĭ din oraşul şi comitatul Braşovuluĭ.

Alegĕtorĭ românĭ!

Forţa arbitrară a organelor puterei publice v'a împedecat de a vĕ întruni în adunare electorală ca sĕ vĕ puteţĭ sfătui, ce sĕ faceţĭ şi ce sĕ întreprindeţĭ în faţa alegerilor dietale pentru apĕrarea intereselor vóstre de viéţă.

Contra acestei oprirĭ, prin care s'a călcat în mod volnic şi ilegal libertatea vóstră de întrunire, aţĭ protestat în faţa ţĕreĭ şi a lumei culte.

După-ce aşa déră nu v'a fost cu putinţă a vĕ sfătui într'o adunare a clubului nostru electoral şi după-ce a fost împedecată în acelaşĭ mod volnic şi ilegal ţinerea conferenţei generale a alegĕtorilor românĭ la Sibiiu, nu vĕ rĕmâne alta, decât pentru ca sĕ nu rĕtăciţĭ şi sĕ nu slăbiţĭ din legăturile strînse, ce mai mult ca orĭ şi când trebue sĕ ne unéscă astădĭ pe toţĭ, pe temeiul programului nostru naţional dela 1881, sĕ vĕ împliniţĭ o sfântă datoriă către patria şi naţiunea vóstră.

Şi acéstă datoriă o cunósceţĭ şi o simţiţĭ puternic cu toţiĭ. Este datoria de a respecta şi de-a nu ne abate dela calea ce au tras'o atitudinei politice a poporului nostru român din Transilvania şi Ungaria conferenţele nóstre naţionale dela 1892 şi 1893, carĭ au hotărit cu privire la alegerile dietale, că poporul român, fiind de fapt scos din cadrul constituţiei, atât prin legĭ escepţionale, cât şi prin praxa electorală, **nu ia şi nu póte lua parte la alegerile dietale,** ci faţă cu aceste va observa în unire şi solidaritate **passivitatea generală absolută.**

Aceste hotărîrĭ sĕ le aveţĭ înaintea ochilor în faţa alegerilor pentru dietă, ce se vor sĕvĕrşi în oraşul Braşov Lunĭ în 2 Noemvre st. n., ér în comitatul Braşovului Marţĭ în 3 Noemvre st. n.

Braşov, 30 Octomvre st. n.

Comitetul clubului electoral român.

Declaraţiune-Protest.

Dăm loc încă odată **Declaraţiunei-Protest în contra oprirei adunărilor române**, ce s'a făcut la iniţiativa Românilor braşovenĭ; o publicăm în întregul ei, pentru ca s'o cunóscă şi cetitoriĭ Gazetei de Duminecă. Étă-o:

La lungul şir al atentatelor, sĕvêrşite dela inaugurarea dualismului încóce în contra limbei şi a naţionalităţii poporului român din Transilvania şi Ţera ungurescă, s'a mai adaus încă unul.

Ḑilele trecute, noi Româniĭ din Transilvania am fost victimele acestui nou atentat, care întrece tot ce volniciile organelor puterii publice au prestat până acuma în persecutarea naţionalităţii nóstre.

Impregiurările, în carĭ ni-s'a aplicat lovitura cea nouă, sunt cu atât mai agravante, cu cât ne aflam în plinul period electoral, în ajunul alegerilor generale pentru parlamentul din Pesta.

Alegĕtoriĭ dietalĭ de naţionalitate română din comitatul Braşovului, conscĭĭ de drepturile şi de datorinţele lor cetăţenescĭ şi naţionale, vrênd a se întruni în 22 l. c. în Braşov pentru a se consulta asupra paşilor ce urma sĕ-ĭ facă în faţa alegerilor dietale, **au fost opriţĭ de-a se aduna.** Au fost opriţĭ, deşi au împlinit tóte formele legale şi **cu tóte că spre acest scop primiseră încă şi permisiunea în scris a autorităţii locale** pentru ţinerea întrunireĭ; au fost opriţĭ printr'un **ordin fişpănesc** care, **lipsit de orĭ ce temeiŭ legal,** declară simplamente desfiinţată libertatea de întrunire a cetăţenilor de naţionalitate română, o declară desfiinţată chiar şi faţă cu esecutarea celui mai cardinal drept constituţional ḑicênd: **„că adunărĭ electorale conchiămate după naţionalitate în general nu pot fi permise.“**

Şi nu este numai o mĕsură de caracter local, ce s'a luat aicĭ, ci acelaşĭ atentat s'a comis în acelaşĭ timp şi în contra fraţilor noştri din comitatul Bistriţă-Năsĕud; aceeaşĭ oprire a împedecat şi ţinerea conferenţei generale a alegĕtorilor românĭ aderenţĭ ai programului naţional din tótă Transilvania şi Ungaria, care avea sĕ se întrunéscă la Sibiiu spre a hotărî asupra atitudinei poporului român în faţa alegerilor dietale.

Timp de 29 de anĭ guvernele ungurescĭ n'au cutezat sĕ atace *pe faţă* dreptul de liberă întrunire şi sfătuire. Numai guvernul de astădĭ se crede cu desĕvêrşire degagiat de îndatorirea de-a mai respecta acest drept fundamental constituţional faţă cu poporul român. Ministeriul Banffy prin organele sale ne declară deodată lipsiţĭ de dreptul constituţional al întrunirii; ne declară în afară de lege şi disolvaţĭ ca naţionalitate pe noi Româniĭ carĭ, cu tóte fibrele vieţeĭ nóstre publice şi private suntem legaţĭ de principiul naţionalităţii, principiu care unesce şi constitue într'un puternic mănunchiŭ de interese durabile şi nestrămutate însă-şĭ fiinţa nóstră ca popor cu limbă, obiceiurĭ şi cultură naţională proprie.

Până acuma crudela persecuţiune a elementului românesc, ce isvorêsce mai cu sémă din nisuinţele utopice de unificare naţională se făcea cel puţin sub masca apĕrării legalităţii. Astădĭ lucrurile au ajuns până acolo, încât organele puterii publice atacă cu vizirul deschis însăşĭ basele legilor şi ale constituţiunei, numai ca sĕ pótă paralisa şi nimici libertatea de acţiune politică a cetăţenilor de naţionalitate română.

Cu tóte că legea dela 1868 intitulată *„legea asupra egalei îndreptăţirĭ a naţionalităţilor“*, precum şi legea scolară, legile privitóre la autonomia bisericelor etc. din acelaşĭ an circumscriu sfera de drept, — de altmintrelea de tot restrînsă şi micşorată — în care admit validitarea intereselor de naţionalitate în viéţa publică de stat, prin folosirea limbei şi prin desvoltarea învĕţămêntului naţional; cu tóte că aceste interese fiind înherente desvoltării naţionalităţilor ar trebui sĕ-şĭ afle, firesce, şi representarea lor în corpurile legiuitóre ca sĕ pótă fi apĕrate, păstrate şi înaintate; cu tóte că, prin urmare, *însĕ-şĭ legile maştere amintite reclamă pe basa principiului constituţional* **comuna sfătuire şi solidara conlucrare a cetăţenilor de naţionalitate română** pentru a pute ajunge la validitarea intereselor lor în vieţa publică a statului: guvernul şi organele lui decretéză prin ordine volnice administrative, că acele interese ale naţionalităţii nóstre **nu noi Româniĭ,** pe carĭ ne privesc, suntem în drept a le apĕra şi a le re-

---

FOILETONUL „GAZETEI TRANSILVANIEI“.

Nópte fără somn.

(După *N. Lenau*).

Nópte fără somn, tăcută, numai tu ne mai aducĭ
Óre de singurătate, ceasurĭ de gândire dulcĭ!
Ḑiua décă se deşteptă şi cu turma ei răsbeşte
Până 'n crêngul minţii nóstre, când el tocmai înverḑeşte,
Florĭ mulţime vor fi roase, cât de rare ele fie,
Alte ca bobocĭ strivite şi uitate pe vecie.
Nicĭ când somnul ne aşeḑă lin în luntrea lui vrăjită,
Care lunecă furişe dela ţĕrm şi nesimţită
Intr'un ocean, prin care visul ne-o mai cârmueşte,
„Un cârmacĭ, carele însuşĭ lângă cârmă aţîpeşte —
— Nicĭ atuncĭ nu suntem singurĭ; undele neliniştite
Soţĭ de drum ne mai adaugă: ómenĭ, feţe felurite,
Póte chiar dintre duşmanii aprigĭ de odinióră,
Carĭ în suflet amintire rane grele ne lăsară.
La acéstă întâlnire inima 'n durerĭ tresare,
Căcĭ în ea sĕ 'nfige rece junghiul urei vechĭ, amare.
Insĕ noi mai bine facem duşmănia lor uitată,
Ca în inimă-ne junghiul mai afund sĕ nu străbată.
— Orĭ răpindu-sĕ de unde sbóră uşurica luntre
Spre o parte 'n care nimenĭ nu póte deştept sĕ între,
Spre trecut unde prin golfurĭ tăinuite şi secrete
Dulcĭ nădejdii din junie ne întâmpină în cete. —
— Dér din tóte ce alegem? Ne trezim — norocul piere
Şi prin ranele din suflet ér simţim arsurĭ, durere.
Nópte fără somn, tăcută, numai tu ne mai aducĭ
Óre de singurătate, ceasurĭ de gândire dulcĭ!

Braşov. I. Priscu.

Pavel sfârnariul.

Ii merge bine de tot la Pavel sfârnariul, e om tot cu banu 'n mână, cu banĭ mulţĭ, îi tot schimbă, face din unul tot doi din doi — patru, din patru opt. Aşa-i în lume: cu banul — banĭ facĭ. De colo cumpĕră o vacă şi n'apucă a face ţidula şi o şi dă cu dobândă de 4—5 fl.; de colo cumpĕră o părechiă de boi şi are în ei câştig curat 15—20 fl. Apoi aşa e lesne sĕ fiă bănos. El cu gura lui a spus la móră, că într'o vară, la têrgul Cucului, în 4 ḑile a făcut vre-o 85 fl., tot schimbând la vite, cumpĕrând şi vînḑêndu-le éră. Drept şi mai drept, că are ochĭ bunĭ, scie ce cumpĕră, îţĭ cunósce vita de departe, care-i de preţ şi în care poţĭ avé pagubă. Beat ca lemnul de-a fi, şi tot nu cumpĕră şi nu vinde cu pagubă. Şi nu-i modru sĕ nu se şi mai sumenéscă câte-o leacă; dela cela cumpĕră o vacă: bea o glajă de vinars aldămaş; dela celalalt cumpĕră un taur, bea laolaltă o glajă de vinars; dincolo vinde el taurul bea cu cumpĕrătorul o litră de vin; mai încolo cumpĕră o părechiă de boi, bea şi cu vînḑĕtorul lor o glajă două de bere. Apoi afară de aceea: melenaşul ĕsta şi-a lua o văcuţă. E cotângănul tinĕr, se teme că n'a têrguì bine: bade Pavele, én' fi bun hai de vedĭ ce vacă vréu sĕ iau, sĕ nu mĕ celuesc, că d-ta sci..... Şi merge, o caută în gură, o caută la uger,.... e de tine, îi şoptesce la urechiă. Têrgul se face. Cu têrgul vine şi aldămaşul, ér din aldămaş se cade mai întâiu sĕ bée badea Pavel, ca om cunoscĕtor de vite.

Aşa umbla badea Pavel din têrg în têrg, cumpĕrând şi vînḑênd. La 2, la 3 sĕptĕmânĭ, când venia acasă, tot-déuna arĕta câştig curat: de colo 12 fl., de dincolo 8., de aceea parte 16 fl. — In vecĭ nu arĕta pagubă, numai tot dobêndă. Muerea credea şi era voiósă, că după ce-şĭ frămêntă cea minte, bine-i că baremĭ nu şi-o frămêntă în zadar.

Pe sĕrbătorile cele marĭ, când era şi el acasă, nime nu era gătat ca el. La Crăciun cojoc săsesc, căciulă rumânéscă, ciobote marĭ găzdăcescĭ, mănuşĭ în mână de cele moldovenescĭ, roşii şi pistriţe, cu degete. La Pascĭ mânecariu vênăt ca Mărginenii, pălăriă móle ca domnii, ciobote potrivite pe picior, năframă de mĕtasă la grumadĭ... Se cunoscea din toţĭ ómenii, că el e sfârnariu, om umblat în lume, om bănos.

Anĭ de-a rêndul a mânat'o el aşa; aci-l vedeai câte cu 4—8 boi, aci nicĭ cu unul. Când era cu boi, de-l întreba cine-va: pe care-i porţĭ în rudă? El rĕspundea zimbind: „v'a vedé el, cine i-a lua“. — Când era fără boi, de-l întreba cine-va: „Dér unde-ţĭ sunt boii?“ El rĕspundea: „Éc'aicĭ!“ arĕtând şerpariul.

Era vestit şi pismuit de mulţĭ. Dér erau unii care nu-l pismuiau. Cu deosebire

presenta, ci numai **colectivitatea** cetățenilor de diferite limbĭ și naționalitățĭ.

Printr'asta guvernul și organele luine denégă nouĕ Românilor basa de desvoltare, ba chiar dreptul de esistență pe temeiul principiului de naționalitate, recunoscut de însă-șĭ legislația unguréscă.

N'a fost de ajuns, că de trei decenii încóce nu s'a făcut nimic din partea guvernelor și a legislațiunei unguresci pentru ușurarea stării politice a poporului român, cel mai numĕros după poporul maghiar;

n'a fost de ajuns, că până în diua de astădĭ sunt susținute în Transilvania legile escepționale aduse anume în contra Românilor, că este susținută în deosebĭ legea asupritóre electorală, cu totul diferită de legea de alegere valabilă pentru Țéra ungurésca, prin care lege poporul român transilvan este în cea mai mare parte despoiat de dreptul electoral; n'au fost de ajuns aceste despotice mĕsurĭ luate pentru a sugruma cu desĕvêrșire vocea poporului român din acéstă țéră;

ci acum organele stăpânirei, cu-o brutalitate ne mai pomenită în viéța statelor constituționale, chiar și pe acea mică fracțiune de Românĭ, ce a ajuns cu mare greu sĕ fiă învestită în puterea legei esceptionale cu dreptul electoral, o împiedecă de-a se mișca și de a-se întruni liber.

Și tóte acestea se fac și se sĕvêrșesc pe când în același timp representanții opiniunei publice maghiare se sforțéză sĕ convingă străinătatea, că décă se și întêmplă nedreptate Românilor, numai aceștia pórtă vina, pentru că nu voesc sĕ se folosésca de armele legale, ca întrând în dietă sĕ-șĭ validiteze acolo interesele lor.

Protestăm solemnel în fața Țĕrei și a lumei culte în contra politicei maghiare de duplicitate, care de-o parte ne reproșéză de ce nu ne folosim de drepturile constituționale, ér de altă parte ne despóie de aceste drepturĭ călcându-le în picióre în modul cel mai crud și brutal;

Protestăm solemnel în fața Țĕrei și a lumei culte în contra barbarelor incercărĭ de-a ne desființa ca naționalitate;

Protestăm sĕrbătoresce în contra atacului ce se face în mijlocul Europei civilisate asupra drepturilor omului, asupra libertății cetățenesci și naționale;

Protestăm și declarăm că'n mânia tuturor uneltirilor și a temerarelor atentate, ce se sĕvêrșesc de către purtătorii actualei politice de stat unguresci în contra naționalității române, noi membrii ei, alegĕtorĭ și nealegĕtorĭ, suntem firm hotărîțĭ a ne împlini până 'n sfîrșit cu credință și fără șovăire sfânta datoriă, ce ne-o impune, ca cetățenĭ și Românĭ, lupta dréptă pentru esistența și egala nóstră îndreptățire națională!

BRAȘOV, 15 (27) Octomvre 1896.

*

Acest protest pórtă deja sute de subscrierĭ și mereu frații noștri din tóte părțile se alătură la el cu subscrierile lor.

De erĭ dela amédĭ până adĭ diminéță, Declarațiunea-Protest de sus a mai fost subscrisă de următorii:

Din Brașov:

Ioan Ștefan, Dumitru Lupan, Ioan G. Gămulea, Nicolae Mahalea, Ioan Râșnovean, Dumitru Lupșan.

Ioan Coliban, Nicolae Bădițoiu, Ioan Pitișiu, George Cocorandu.

George Puiu proprietar, N. Jugănaru, George Spiridon Voicu proprietar, George Florea, George Brândă.

I. Drăgan proprietar și neguțător de beuturĭ spirtóse, Ioan Sirbu, Nicolae Jianu, George Jianu, Ión Vancea.

Nicolae Pârvu, Ión Greou, Radu Pârvu, N. Pulpașiu, Costache Zĕrnoveanu.

Vasilie Munteanu, Nicolae Zaviciĭ Ión Băditoiu, Dumitru Avrigeanu.

Ioan Ardelean, Nicolae Loga, Vasilie Muscalu, Geoge Cănățină, G. Saftu, George Purcărea.

Nicolae Balea, Nicolae Gal, Constantin Jianu, Constantin Voicu, I. E. Bobancu, Vasilie Haler.

D. Perșinaru, Constantin Sibian, Nic. Arsu, Ioan Preda, Vasilie Birt.

Din Brașov Stupinĭ:

Ioan Christea, George Constantin, George Șerban, Constantin Dobri, George I. Coșocar, George Drăgușel.

Mihaiu Dombi, Ioan Dombi, Ioan Blegu, Petrea Eremia, Nicolae I. Vulcănean, Vasilie, V. Vulcănean, Ioan V. Vulcănean.

Constantin V. Vulcenean, Vasilie Negulici, Ioan Voicu, George Spiridon, Ioan Mailat, Ioan Oprea jun.

Ioan Oprea sen., Ioan Bârsan, Nicolae Blegu, George Paraschivu, George Puiu, Nicolae Puiu.

Din Codlea:

George Bregar, Bucur Spătariu, Bucur Marian, Bucur Oancea, George Ilea.

Din Feldióra:

Alesandru Pivodă.

Din Săcele:

Ștefan Argăsélă.

Din Măieruș:

Ioachim Lainer. (Va urma.)

Revistă politică.

Părechia imperială rusescă, însoțită de marea ducesă Olga și de marele duce și marea ducesă Sergius a plecat alaltăerĭ la órele 10 din Darmstadt spre Petersburg. Marele duce de Hessa și soția sa, împreună cu mai mulțĭ prințĭ germanĭ, petrecură pe Țar și pe Țarină la gară, unde așteptau autoritățile civile și militare. După ce împĕratul primi la gară raportul oficerilor decorațĭ cu ordurĭ rusescĭ, Majestățile Lor își luară rĕmas bun dela cei presențĭ și trenul imperial se puse în mișcare între ovațiunile publicului adunat.

*

Revelările prințului Bismark. Fostul cancelar german, prințul Bismark, a făcut dilele trecute în organul sĕu „*Hamburger Nachrichten*" nesce revelărĭ, carĭ au produs mare sensațiă în întrégă Europa. El făcu adecă descoperirea, că între *Garmania și Rusia* a esistat până la 1890 o *învoială* ca la cas décă una din ambele puterĭ va fi atacată de o a treia putere, atuncĭ cealaltă se observe *neutralitata binevoitóre*, și că numai cancelarul *Caprivi* pórtă vina, că învoiala aceea nu s'a renoit. Cercurile politice garmane din Berlin și Viena s'au indignat forte mult din causa acestor revelări, reproșind lui Bismark, că a comis o *mare indiscrețiune*. Se dice că împĕratul *Wilhelm* a adresat în cestiunea acésta un autograf împĕratului *Francisc Iosif*. Diarul „*Vossische Zeitung*" susține, că Bismark prin revelările sale a voit *sĕ-șĭ rĕsbune contra împĕratului Wilhelm II.*

*

Alegerĭ în Bucovina. In fața alegerilor în consiliul comunal din Cernăuțĭ cetim în „Gaz. Bucov." o învitare adresată către toțĭ alegĕtorii românĭ din oraș ca sĕ se întrunéscă mâne, Duminecă, la o adunare electorală, în care sĕ se facă alegerea unui comitet electoral. Numitul diar scrie din incidentul acesta între altele urmĕtórele: „Dumineca viitóre se convócă adunarea tuturor alegĕtorilor românĭ din capitala țĕrii la o *seriósă consultara asupra situațiunii*. Din acest incident ne adresăm și noi de astădată și facem un călduros apel către inimile tuturor alegĕtorilor noștri din capitală, rugându-i și conjurând-i, ca toțĭ într'un cuget și o simțire sĕ alerge la glasul convocatorului. Mândri de naționalitatea poporului lor și pĕtrunșĭ de marea însemnătete a causei: sĕ se adune cu toții, cu cea mai mare încredere în reușita acțiunii și în isbânda luptei ce ne așteaptă, pentru-ca sĕ-șĭ aléga comitetul lor electoral pentru continuarea acțiunii nóstre în lupta electorală. E timpul sĕ ne afirmăm și sĕ ne manifestăm cu tótă demnitatea și valórea, la care ține un popor consciu de drepturile și de aspirațiunile sale naționale!"

*

Politica rusescă în Orient. Marele diar rusesc „*Novoje Vremja*" vede în atitudinea suspectă a Angliei motivul, că *Turcia nu voesce* sĕ se supună pretensiunilor marilor puterĭ. Numitul diar susține, că pentru regularea stărilor în Orient ar fi mai potrivit conchemarea unei *conferențe europene*. Décă conferența acésta ar esperia, că Anglia nu se póte conta, atuncĭ ar trebui sĕ se hotăréscă procederea comună a celorlalte puterĭ. In chipul acesta Sultanul ar ajunge în posiția, că séu ar împlini pretensiunile puterilor și ar face ordine, séu ar fi silit sĕ privéscă, cum puterile fac ordine, în țéra sa, pentru ca pacea europénă sĕ nu fiă în continu amenințată.

*

La situația din Turcia. Depeșĭ sosite din Paris anunță, că ministrul de esterne frances *Hanotaux* a ținut o conferență cu ambasadorul rusesc, baron *Mohrenheim*, în care ei au discutat asupra procederei comune a representanților puterilor în Constantinopol, asupra eventualei participărĭ a Rusiei la un sindicat de împrumut internațional, și în fine asupra faptului, că Anglia neîncetat își concentréză vapóre de resbel în marea mediterană. Francia însă a dat ordin ca vapórele de resbel francese „*Requin*" și „*Furieux*" sĕ plece spre Constantinopol.

Inaugurarea Portului-Constanța.

Miercurea trecută s'a sĕvêrșit în Constanța sĕrbarea inaugurărei Portului în presența Maj. Sale Regelui Carol, a Reginei, principelui moștenitor și principesei Maria, marelui duce Boris Wladimi-

---

frate-s'o Niculae nu numai că nu-l pismuia, ci îi chiar dicea din când în când: „Lasă-l în trăsnet sfărnărit, că odată numai ti-i tredi scărpinându-te în cap!" Dér el fălos și încredut, îi rĕspundea în batjocură: „M'așĭ lăsa, décă n'aș sci nicĭ eu ca tine, numai sĕ înglod în pămênt până voiu fi și pe limbă plin de tină. Mĕ, omul trebue sĕ mai trăéscă și cu mintea, nu tot cu puterea!"

„Bine, bine", rĕspundea frate-s'o.

Trebue sĕ scim, că Pavel cu Niculae, de și erau frațĭ bunĭ dela o mamă și dela un tată, de și erau chiar gemenĭ, dér nu sĕmĕnau unul cu altul de a-i fi gândit, că nicĭ nu-s dintr'o țéră.

Pavel umbla în sfânării, bătea cele drumurĭ și cele târgurĭ, mânca bine din șatră și bea și cu rênd și fără rênd. Pămêntul și-l lucra în banĭ. De multe-orĭ numai muerea scia unde ce au sĕmănat și de unde cât a eșit. El era tot cu traista 'n spate și cu bâta 'n mână, dér era gras și ținut bine. De adaos ceva loc, ceva moșiă, de cărpit ceva la casă orĭ la șură — nicĭ poveste. Gândiai că nicĭ nu-s a lui, așa puțin preț punea pe ele. Vedĭ, că el nu scia cum se fac acelea, că-i rĕmaseră gata dela părințĭ.

Frate-s'o, Niculae, era tot la lucrul câmpului, colo era la plug, dincolo căra gunoiu, dincóce tocmia un gard, dincolo făcea o șură. In târg nu-l vedea omul în vecĭ ca sĕ cumpere ceva, numai când avé de vêndut câte ceva: mai o scrófă cu purcei, mai un tăurenciu, mai nisce boi grașĭ, mai o vacă stérpă. Și, mintenĭ mintenĭ vindea câte ceva, dér de cumpĕrat nu-l vedeai în vecĭ cupĕrând decât pămênt.

— „Ce-i mai face cu atâta pămênt", îl întreba unul și altul, „că doră ai destul?"

— „D'apoi, de am pămênt, și copii am, de oiu sta a-l împărți, cât sĕ vine la unul? Apoi m'ar duré inima sĕ sciu că 'i-am lăsat sĕ lucre în brazdă străină!"

*

Trecură anĭ mulțĭ. Pavel se bolnăvi și de-odată numai s'audiră trăgênd clopotele după mort. Óre cine sĕ fi murit, de le trage așa mult! De bună sémă ceva bocotan! Da, a murit un om ales, a murit Pavel sfărnariul. Sĕ fi vĕdut prohod! Satul întreg a fost la prohod și la comândare. Popa a cetit 12 vangheli, și a spus o cazaniă de toțĭ au plâns, diacul a cântat versul lui Lazăr din Viftania. Toțĭ diceau: „E drept, că om ales a fost, dér și prohod ales 'i s'a facut".

*

Câtă vreme fusese Pavel bolnav pe pat, șerparul lui a fost încuiat în ladă. „Sĕ nu âmble nime în șerpar", dise el, că de a fi se mĕ mai ridic, eu sciu ce-i de a face cu ce-i acolo; de a fi sĕ mor, vețĭ vedé voi ce-țĭ afla în el. Banĭ de cheltuială, étă vĕ dau 25 fl., și câte-va pițule ce sunt banĭ mĕrunțĭ.

Nicĭ nu se încumĕta cine-va a umbla în ladă la șerparul lui, cu atât mai vêrtos, că lada era chiar la căpĕtâiul patului și pe ea erau împăturate hainele lui.

Spuse lelea Todosia, muerea badii Pavel, la măsa, că uite ce porunci au. Povestise și mama lelii Todosie la unele cumetre, că șerparul cel plin de băncute e în ladă închis. Astfel când muri el, scia satul tot, că de el a rĕmas un șerpar plin de băncute tot câte de o sută și câte de o miă de florinĭ. De abia așteptau toțĭ sĕ audă anumit câțĭ banĭ au rĕmas de sfărnariul cel vestit.

Dér tot satul nu putea fi de față la un lucru ca acela, nicĭ n'ar fi încăput în casă. Decĭ, după ce se gătă comândarea, și se împrăsciară ómenii, rĕmaseră cei mai de aprópe ai mortului: frate-s'o, o soră, cumnații, socrii sĕ vadă ce-i în șerpar și sĕ judece ce-i de a face cu atâta potop de ban?

Cu mare ceremoniă deschiseră lada și scóseră șerparul de-l puseră pe mésă. Fiind nópte, lumina ardea în feșnic pe cornul mesii, dér ferestrile erau acoperite cu năframe negre, orĭ cu alte rufării, ca sĕ nu mai vadă și trecĕtorii, ce fac ei acolo.

Lelea Todosie desgurgă curelușa cea ca o plesnă, cu care era șerparul îngurgat, ca sĕ nu iasă ceva din el. Apoi băgă mâna cu băgare de sémă și scóse de acolo o boletă vechiă (carte de dare, liberuș) îndoită în două. Boleta o frundări fóie de fóie, și află în ea o bancnotă de 50 fl. Mai băgă mâna în șerpar până în fund, dér alt ban nu mai află, fără scóse din fundul șerparului o țidulița roșiă cu câte-va slove negre pe ea, ca nisce numĕrușurĭ. Óre ce o fi asta? O luară în mână, o purtară dela unul la altul, dér nu sciură ce póte fi. Carte nu scia nicĭ unul din ei. Năcăjițĭ, că n'au aflat mai mulțĭ banĭ, era cât p'aci sĕ o sfărtice, dér Niculae, fratele lui Pavel, îi

rovicĭ de Rusia, a suitelor acestora, miniştrilor etc. şi unui numĕros public.

După serviciul divin, oficiat de episcopul Dunării de jos, s'a dat cetire documentului, care a fost închis într'un bloc de beton, ce fù aşeḑat la temelia portului.

La 7 óre séra s'a dat un banchet festiv, la care ministrul lucrărilor publice a rostit o cuvêntare mai lungă.

Regele Carol rĕspunse următórele:

„Serbarea de astăḑĭ are o îndoită importanţă, căcĭ punênd întâia piétră a noului port al Constanţei, am pus şi temelia pentru desvoltarea nóstră *maritimă*. Măreţul pod peste Dunăre ne a deschis drumul spre Mare, viitorul port ne va asigura în tóte vremurile comerciul cu ţĕrile cele mai depărtate.

Astăḑĭ deja vasele nóstre duc cu mândrie steagul României prin valurile Oceanului; în curênd vom dispune de nouĕ bastimente, carĭ vor înlesni relaţiunile comerciului trans-atlantic. Insemnate sunt jertfele ce Ţéra 'şĭ-a impus spre a dobêndi un loc vrednic în lume. Ele sunt însĕ pe deplin rĕsplătite prin avêntul uriaş, pe care România 'l-a luat într'un sfert de veac, şi care trebue sĕ fiă menţinut cu orĭ-ce preţ.

„Mulţumindu-vĕ călduros pentru cuvêntarea aşa de bine simţită, ce Ne-aţĭ adresat, doresc ca sĕ inaugurăm într'un timp nu prea lung noul port, care va deveni un isvor de bogăţie pentru Ţéră, mai ales când putem atrage o parte din traficul între Englitera, India şi Australia, fiind-că linia Londra-Constanţa-Alexandria este astăḑĭ dintre tóte cea mai scurtă; ea este străbătută în 111 ceasurĭ, acesta este un resultat care ne póte umple de cea mai viuă mulţumire. Ridic acum acest pahar pentru prosperarea Constanţei şi pentru fericirea scumpului Meu popor, care s'a înălţat aşa de sus prin munca sa şi prin silinţele sale. *Sĕ trăéscă România*“.

După banchet Suveranii românĭ, însoţiţĭ de principĭ şi de ceilalţĭ óspeţĭ plecară îndărăt la Bucurescĭ.

Visita regelui Serbiei în România.

Regele *Alexandru* al Serbiei a sosit în portul Turnu-Severin erĭ la órele 10 dimineaţa. Autorităţile române aşteptau pe Suveranul Serbiei, parte pe vaporul român „*Orientul*“ şi parte în pavilionul construit la debarcader.

Debarcând, ilustrul óspe a fost salutat cu nesfârşite urale. Suveranul a trecut în revistă corpul de armată, care dedea onorurile militare şi elevii liceului carĭ erau în uniformă.

La intrarea în pavilion domnişórele *Miloteanu* şi *Milescu* au oferit Regelui câte un buchet de florĭ. In pavilion, Regele Alexandru a fost primit de autorităţile române, ér preşedintele delegaţiunei judeţene a ţinut o cuvêntarea în franţuzesce urându-i bunăvenire. Corul comunităţeĭ sêrbescĭ din Severin a intonat imnul sêrbesc, apoi au urmat presentările.

La órele 10 şi 40 regele Alexandru împreună cu suita s'a urcat pe vaporul „Orientul“ şi a plecat spre Giurgiu în uralele nesfârşite ale mulţimei.

Când vaporul regelui Serbiei s'a arătat la Cladova, artileria română aşeḑată pe stâncile de pe malul Dunărei a început o salvă de tunurĭ, de asemenea tunurile de pe canoniere au tras o salvă de 21 de tunurĭ, pe când populaţia română de pe malurĭ aclama pe óspeţĭ. Pe tot parcursul Dunărei dela Vêrciorova la T.-Severin erau înşiraţĭ sătenĭ şi copii dela şcolĭ care aclamau pe regele Alexandru. Asemenea pe tot parcursul Dunărei spre Giurgiu trecerea regelui Serbiei a fost salutată cu vii aclamaţii de pe malul românesc de întreaga populaţie, ér onorurile militare au fost date de trupele din garnizónele oraşelor de pe marginea fluviului.

SCIRILE ḐILEI.

— 19 (31) Octomvre.

In temniţa dela Seghedin érăşĭ au întrat ḑilele acestea doi Românĭ; unul este d-l *Nicolau Muntean*, preotul din Henig, lângă Alba-Iulia, care a fost osîndit la douĕ lunĭ temniţă de stat pe cuvênt, că a învĕţat pe copiĭ sĕ cânte „*Deşteptă-te Române*“. Al doilea este proprietarul *Nicolae Rus* din Poiana de lângă Turda. D-sa e pedepsit la trei lunĭ temniţă de stat şi 100 fl. pe cuvênt de „agitare“, ce ar fi sĕvîrşit'o cu ocasiunea procesului Memorandului. Dênsul şi-a început pedépsa în 16 Octomvre. D-l Rus a mai fost pedepsit înainte cu o amendă de 50 fl şi pentru publicarea unei aderenţe cătră autorul „Replicei“.

—o—

De ale Ligei. Ḑiarele budapestane primesc din Bucurescĭ următórea depeşă: „Comitetul central al Ligei culturale române a hotărît, sĕ *încete cu agitările contra Ungariei*, şi se va nisui sĕ restabiléscă bunul raport cu Ungaria. Cu ocasiunea acésta cei mai mulţĭ membri ai comitetului au accentuat, că în interesul naţiunei române trebue impedecată slavisarea peninsulei balcanice, ceea-ce numai aşa se póte duce în deplinire cu succes, decă vor procede în înţelegere cu Ungaria“. Fără comentar!

—o—

Achitarea unui fisolgăbirĕu pĕcătos. Fisolgăbirĕul din Bozovicĭ, cu numele August Szabó, în nóptea dela 31 Ianuarie 1895, voind sĕ inspecţioneze pe păzitorii de nópte, se întêlni cu patru ţĕranĭ românĭ, pe carĭ îi provócă sĕ se legitimeze. Ţeranii românĭ, între carĭ şi un anumit Ión Mateiŭ, nu voiră se rĕspundă, şi atuncĭ „voinicosul“ fisolgăbirĕu începù ai lovi pe ţĕranĭ cu puşca ce o avea la sine, peste faţă şi în piept. A doua ḑi tot Szabo îi cită la sine pei cei patru ţĕranĭ românĭ şi-i mai şi pedepsi pentru transgresiune. Ţĕranii făcură în urma acésta arătare contra fisolgăbirĕului pentru abus de putere în oficiu, şi tribunalul din Caransebeş îl şi osândi pe fisolgăbirĕu la 20 fl. amendă şi pierderea oficiului. Tabla din Timişóra aprobă sentinţa tribunalului, dér alaltăerĭ Curia modifică sentinţa celor douĕ forurĭ judecătorescĭ, achitând pe fisolgăbirĕul Szabo.

—o—

Promoţiune. In 24 Octomvre n. c. a fost promovat în aula universităţii din Pesta d-l *Sever Ispravnic*, candidat de advocat în Arad, la gradul de *doctor* în sciinţele iuridice. — Felicitările nóstre!

—o—

Cununiă. D-na *Maria Luca*, *nobile de Pruncul*, face cunoscută cununia gentilei sale fiice, d-ra *Flora*, cu d-l *Theofil Gramatowicz* din Bucovina, ce se va celebra Duminecă în 8 Noemvre n. c. la órele 11 a. m. în biserica Sf. Nicolae din loc. Adresăm tinerei părechĭ şi familiilor felicitările nóstre cele mai cordiale.

—o—

Un tînĕr român, student eminent în gimnasiul nostru superior, doresce a afla ocupaţiune ca instructor într'o familiă din loc. Pentru informaţiunĭ a se adresa la administraţia ḑiarului nostru.

Călindarul Plugarului pe 1897, edat de Tipografia „*A. Mureşianu*“ din Braşov, a eşit de sub tipar şi se va espeda la începutul sĕptĕmânei acesteia tuturor celor ce au trimis înainte preţul lui. Acest călindar întră acum în anul al 5-lea, avênd un cuprins tot mai bogat şi mai interesant. De astă-dată în călindar se cuprind şi mai multe chipurĭ frumóse. Pe pagina primă se află portretul fericitului întru pomenire *Ioan Barac*, marele scriitor poporal dela începutul acestui veac, ér în text se află scrisă istoria vieţei şi lucrărei lui. Partea calendaristică este mai bogată ca până acum, îndreptându-o şi îmulţindu-o după trebuinţele ivite, însemnând până şi evangeliile, ce sunt a se ceti în fiă-care Duminecă. Pentru a economisi din spaţiu, mĕsurile dé lungime şi greutate, competinţele de timbre şi tacse, taxele pentru postă şi telegraf etc. s'au cules cu litere micĭ de tot. Mai ales tarifa pentru telegrame şi taxele postale pentru scrisorĭ şi pachete s'au adus pe lung şi pe larg după cele mai nouĕ ordinaţiunĭ postale. Tĕrgurile sunt de-asemenea îndreptate şi corectate. Urméză Introducerea de Ioan *Georgescu*, şi apoi vine partea literară. Acéstă parte este mult mai bogată ca în călindarele din anii trecuţĭ, cuprinḑênd ea singură vre-o 42 pagine cu cele mai frumóse istorisirĭ, poesii etc., tóte scrise pentru popor şi fórte interesante. In partea economică de-asemenea se află o seriă bogată de articulĭ de mare interes pentru plugarĭ, precum: Rotaţiunea în economia comassată, Lucrarea pămêntului, Tovărăşiile economice, Intrebuinţarea vacilor la lucru, Păşunatul vitelor, Văruitul grâului de sĕmênţă, Legumile bostănóse, Culesul şi pĕstratul pómelor şi altele. La urmă vin felurite poveţe, glume etc. cum şi o mulţime de anunţurĭ.

Călindarul se află de vêndare la „Tipografia A. Mureşianu“ în Braşov şi costă şi de astă-dată *numai 25 cr.*, ér trimis prin postă 30 cr. Celui ce cumpĕră de-odată mai multe esemplare, li-se dă rabatul cuvenit.

NECROLOG. Subscrişii cu inima frântă de durere aduc la cunoscinţă tuturor rudeniilor, amicilor şi cunoscuţilor, că prea iubitul lor soţ, tată, socru, bunic şi frate **Nicodim Cothişiel**, mare proprietar, primar comunal în timp de 37 anĭ, membru pe viaţă al „Asociaţiunei Transilvane“, membru în direcţiunile institutelor de credit şi economii „Auraria“ din Abrud, „Doina“ din Câmpenĭ, „Arieşiana“ din Turda etc., după un morb greu, fiind împărtăşit cu sfintele taine, în 16 (28) Octomvre 1896! la 3 óre d. a. şi-a dat sufletul în mânile Creatorului, în al 61-lea an al etăţii şi 43-lea al căsĕtoriei.

Rĕmăşiţele pămêntescĭ ale scumpului repausat se vor aşeḑa spre odihnă eternă Duminecă în 20 Octomvre (1 Noemvre) 1896, după ritul gr. oriental.

Fiă-i ţĕrina uşóră şi memoria neuitată!

Certege, 17 (29) Octomvre 1896.

Sofia Cothişiel n. Dandea soţiă; Constantin Cothişiel, preot; Nicolae Cothişiel, proprietar; Netti Cothişiel m. Gombos; Sofia Cothişiel m. Chirtop, fiiĭ şi fiice; — Ana Anca n. Cothişiel; Elena Bordian n. Cothişiel; Ioan Buzgariu; Constantin Buzgariu, surorĭ şi fraţĭ; — Iosif Gombos, teolog abs.; Dr. Zosim Chirtop, advocat; Iuliana Cothişiel n. Nariţia; Maria Cothişiel n. Anca, ginerĭ şi nurorĭ; Valeriu şi Ulpiu Gombos, Viorel Chirtop nepoţĭ.

Teatru german. Mâne, Duminecă, se va da o piesă din popor „*Der Pfarrer von Kirchfeld*“ de Anzengruber; în acéstă piesă va juca pentru ultima óră, în ciclul acesta de representaţiunĭ, primul erou d-nul *Hans Claar*.

---

opri ḑicêndu-le: „Numai de a geaba n'o ţine el în şerpar, aduceţi-o încóce sĕ fug cu ea pân' la părintele, mi-a spune el ce-i în ea. Lelea Todosia se gândi un minut, apoi ḑise: „Da, sĕ mergĭ cumnate la părintele cu ea, dér stăi..... O sĕ merg şi eu cu tine“.

Lelea Todosie încuie şerparul ér în ladă şi luă cheia cu sine, ér ţidula cea roşiă o luă în mână şi se duseră la părintele, atuncĭ nóptea.

— „D'a ce-i, dragii mei?“ îi întrebă bunul preot.

— „Am venit“, ḑise lelea Todosie, „sĕ facĭ bine sĕ ne spui cei în ţidula asta? Am aflat'o în şerparul fiă-ertatului Pavel“.

Şi luă părintele ţidula în mână, şi se uită lung la ea, şi o suci şi o întórse, apoi oftă una lung şi le spuse:

— „Dragii mei, ţidula asta-i ţidulă de banĭ, sună peste 1200 fl., dér precum eu nu sciu ungiresce, nu vĕ pot spune limpede, 'i-a pus Pavel la banca Armenilor din Gherla spre păstrare, orĭ că 'i-a luat împrumut?“

— „Ba, 'i-a pus spre păstrare, ḑise lelea Todosie, „când s'a bolnăvit, de a vĕḑut, că nu mai póte umbla în sfarnărit, a fost odată la Gherla şi de bună sémă atuncĭ a pus banii acolo, ca sĕ nu-i fure cineva, că banu-i lăcomos“.

— „Póte....“ rĕspunse preotul, care cugeta: bine ar fi de ar fi cum credĭ tu, dér mĕ tem c'a fi cum sciu eu din scrisóre. Şi le dădù ţidula, ér ei merseră de unde a venit, mulţumind preotului, că ce le-a cetit scrisórea.

Lelea Todosie tótă era voie bună, că are banĭ gata la banca Armenilor din Gherla 1200 fl. In bucuria ei era cât p'aci sĕ uite că Pavel e în mormênt. Dér Niculae, cumnatul ei, mergea gânditor şi posomorît. El işĭ făcea de lege aşa: de ar fi pus el banĭ la bancă, cum era omul fălos, ar fi spus cuiva; dér..... hm! rĕu mĕ tem, că miia aceea şi cele douĕ sute sunt de plătit la bancă, numai cât părintele, ca om cu minte, n'a voit a ne spune dintr'odată, se temea, că prea vor fi marĭ douĕ supĕrărĭ de-odată. Mai bine s'a făcut că nu pricepe, decât sĕ ne amărĕscă ḑilele şi mai tare.

Niculae avea dreptate. Că nu trecură nicĭ douĕ sĕptĕmânĭ şi veni un domn strĕin, gros în céfă şi butucănos la fóle, de-abia găfăia de gras ce era şi întră în casa lelii Todosie însoţit de primarul şi de notarul satului. Lelea Todosie, care într'acolo ămblase cu ţidula cea roşă şi la d-l notar, sciu acum lămurit că nu-i vorba sĕ capete, ci sĕ dée 1200 fl. Decĭ era pregătită ce o aşteptă. Domnul acel gros îi spune aşa: „Uite, nevastă, Pavel — fiă ertat — a luat dela banca nóstră 1200 fl. împrumut, şi s'a legat că i-a plăti în 10 anĭ, tot câte 160 fl. pe an. Pân' acum a plătit 5 anĭ, ar mai fi ca sĕ se plătéscă 5 anĭ, în tot anul câte 160 fl. Credĭ d-ta că-i póte plăti banii aceia, orĭ sĕ scótem judecătoria pe averea rĕmasă de Pavel, care-i întabulată pe banca nóstră?“

Lelea Todosia sĕ sfătui cu tată-s'o şi cu cumnatu-s'o, ce-i de a face? De plătit cum amarul s'a lega, ea, cap de muiere, sĕ pună în douĕ rĕndurĭ, în fiă-care an, câte 80 fl.? De lasă sĕ iésă judecata, cheltuelele sĕ măresc. Decĭ făcù învoială cu cumnatus'o, cu Niculae, sĕ iee datoria pe el, şi cu ea şi moşia totă, afară de 2 locurĭ şi grădina cu casa şi cu ce mai este pe ea, care au rĕmas la lelea Todosie. Domnul dela bancă se învoi aşa. Niculae încă nu făcù tĕrg rĕu, că moşia ajunge mai mult decât cele 800 fl. ce le plăti el în cei 5 anĭ, tot câte 80 fl. la începutul şi câte 80 fl. la jumĕtatea fiă-cărui an. Lelea Todosie încă fù mângâiată, că rĕmase barem cu casa şi cu cele 2 locurĭ de bucate. Că sĕ puté întêmpla şi mai rĕu, numai bine că i-a ferit Dumneḑeu de mai rĕu.

Acum ḑiceau ómenii: „Ne miram şi ne cruceam mult, de unde are Pavel sfârnariul atâţia banĭ? Adecă n'au fost banii lui, au fost banĭ strĕinĭ!“

Ba, adaugă Păcala:

— „Pavel sfârnariul a fost falĕ gólă, traistă uşóră!“

I. P. R.

Fiiul-oii.

(Poveste).

Ci c'a fost odată ca nicĭ-odată, căcĭ nicĭ ei nu sunt dóră de când cu poveştile, ci mai încóce cu vre-o douĕ-trei conace, sciţĭ de pe vremea când se potcovea purecele cu cóje de nucă şi mergea la sfânta rugă; a fost un cioban, care avea în turma lui o óie nĕsdrăvană şi nebăgată în sémă. Óia asta rĕmânea tot-déuna în urma celorlalte, ba de multe-orĭ cine scie unde rătăcea în urma turmei. Dela o vreme vede ciobanul, că óia lipsesc cu totul din turmă.

Vocĭ asupra oprirei conferenţei nóstre.

Foile unguresci, carĭ sciu sĕ urle sĕptĕmânĭ întregĭ când e vorba de vre-o faptă românéscă ce nu este pe placul lor, în faţa oprirei volnice a adunărilor nóstre de alegĕtorĭ, când se tractéză de cel mai brutal atentat sĕvêrşit în contra libertăţii constituţionale şi în contra dreptului de esistenţă al Românilor, tac înfundate şi se fac a nu sci şi a nu audi nimic. Singur „*Alkotmány*“ este una dintre foile ungurescĭ, care n'a putut trece peste acéstă volniciă fără a-o înfiera măcar prin câte-va cuvinte. Étă ce dice acéstă fóiă ungurésca:

„Procedura *volnică, absolutistică*, a guvernului unguresc o dovedesce oprirea conferenţei Românilor. Căcĭ *ce fel de alegerĭ pot sĕ fiă acelea, când alegĕtorii naţionalităţilor nu sunt suferiţĭ nicĭ măcar de-a se sfătui asupra modului, cum sĕ păşéscă în causa alegerilor?* Guvernul unguresc *pe de o parte aruncă ţĕrînă în ochii gazetelor europene, ér de alta, revoltă în contra sa naţionalităţile, sumuţându-le, ca apoi prin putere brutală sĕ le pótă apăsa*“.

Étă acum, ce dice şi fóia săséscă din Braşov „*Kronstädter Zeitung*“, organul Saşilor „verdĭ“:

„Oprirea adunărei Românilor, convocată pe 24 Octomvre la Sibiiu, dovedesce din nou — dice fóia săséscă — în ce mod proced autorităţile maghiare, şi că în realitate au intenţiunea de-a *nimici esistenţa* ca atare a naţionalitaţilor. Motivul oprirei este pe cât de perfid, pe atât de ridicol, şi documentéză, că *nu esistă o înşĕlătoriă mai mare şi o minciună mai meschină*, decât a vorbi în Ungaria despre „libertate“.

Protestul Românilor bucurescenĭ
în contra
oprirei adunărilor nóstre de alegĕtorĭ.

Oprirea adunărilor nóstre de alegĕtorĭ, dela Braşov, Sibiiu şi Bistriţa, a produs cea mai mare indignare nu numai între Românii dela noi, ci şi în sînul fraţilor noştri din România.

Lunia trecută tinerimea română dela universitatea din Bucurescĭ a şi ţinut în causa acésta o mare adunare publică în sala „Orfeu“, pentru de a-şĭ arăta nemulţămirea lor şi de-a protesta în faţa Europei contra volniciilor, la carĭ sunt espuşĭ Românii ardelenĭ din partea stăpânirei ungurescĭ.

La adunarea acésta de protestare a vorbit mai întâiŭ d-l *Spineanu*, apoi d-l V. *Miculescu*, care dise, că oprirea adunărilor nóstre din partea regimului unguresc este o încătuşare a libertăţii cuvêntului. Cei ce au credut, că în urma visitei domnitorului Austro-Ungariei în România, situaţiunea Românilor asupriţĭ se va schimba în cât-va, s'au înşelat amar, căcĭ după acéstă visită Ungurii încep o nouĕ gónă încă şi mai aprigă în contra Românilor.

D-l Ionel *Grădişteanu* dice, că se înşélă amar Ungurii décă cred, că strigătele de suferinţă ale fraţilor asupriţĭ nu străbat şi în regatul român. Aceste strigăte, dise d-sa, trec peste Carpaţĭ şi ne revoltă şi mai mult în contra acelora (a Ungurilor), carĭ n'au nicĭ cea mai mică idee de civilisaţiune, şi carĭ lovesc în cele mai sfinte drepturĭ ale omului, precum este libertatea cuvêntului şi a cugetărei. Ungurii nesocotesc legile firei când cred, că vor puté sĕ câştige prietinia nóstră pe cât timp ei sugrumă pe fraţii noştri.

D-l M. *Vlădescu* dise, că Ungurii se fac de rîsul lumei când vréu sĕ decreteze desfiinţarea naţionalităţilor de sub stăpânirea lor; în şovinişmul lor uită, că o naţionalitate, orĭ-care ar fi ea, nu se póte desfiinţa printr'un decret. Când vedem, că Ungurii cutéză sĕ atingă până şi dreptul de esistenţă al naţiunii române, trebue sĕ protestăm, sĕ-i dăm de gol înaintea Europei, sĕ arătăm, că avem putere de viéţă în noi.

D-l N. *Fleva* dise: Noi Românii am suferit, ca stégurile ungurescĭ sĕ fâlfăe pe stradele capitalei române, când Maiestatea Sa împĕratul a fost la noi. Cu tóte acestea Ungurii continuă sĕ dea cele mai aspre loviturĭ fraţilor noştri.

La urmă adunarea a votat şi primit cu unanimitate un proiect de resoluţiune, care se sfirşesce cu cuvintele: „Denunţând Europei culte acéstă tendinţă de-a se înăbuşi vocea unui întreg popor, noi cetăţenii capitalei României protestăm în faţa lumei culte în contra acestei revoltătóre asuprirĭ a naţionalităţii nóstre şi trimitem fraţilor noştri chinuiţĭ simpatiile adênc simţite ale României întregĭ“.

Resultatul alegerilor.

Conchidênd din alegerile ce s'au făcut în cele d'întâi trei dile, se póte prevedea uşor resultatul general al alegerilor. Partidul guvernamental va avea *majoritate copleşitóre.* Scopul lui Banffy a fost nimicirea totală a oposiţiei, esceptionând partida lui Kossuth despre care oposiţionalii dic, că făcênd pact cu Banffy, a comis *tradare.*

Va fi o apariţiune curiósă, când membrii partidului *guvernamental* vor ocupa trei din patru părţĭ ale noului parlament şi se vor presenta în cea mai mare parte în persónele unor Jidanĭ şi unor capacităţĭ politice şi literare aprópe necunoscute. Un diar din Budapesta dice, că între deputaţii guvernamentalĭ nou aleşĭ nu este nicĭ o persónă mai marcantă şi însemnată, din contră sunt *mulţĭ Jidanĭ şi funcţionarĭ.*

Dintre vechii guvernamentalĭ vor lipsi: Mauriţiu Jokai, Alexandru Wekerle, contele Iuliu Andrassy şi Csernatony, până când foştii miniştri împreună cu secretarii lor de stat vor fi realeşĭ.

Contele Iuliu Szapary n'a căpătat cerc, de acea nicĭ n'a candidat. Dintre credincioşii sĕi, stătĕtorĭ *afară de partide*, conţii Ladislau Szapary şi Teodor Batthany au intrat éraşĭ în partidul liberal, Toma Pechy se alătură la partidul naţional, contele Carol Pongracz a cădut, ér Ioan Asboth a trecut la partidul poporal. Astfel partidul deputaţilor stĕtĕtorĭ afarăde partida e desfinţat.

Partidul *naţional* al lui Apponyi a scădut la jumĕtate, de cum era mai înainte. Intre cei căduţĭ sunt: Acusiu Beöthy, Albert Kovacs, br. Gabriel Andreanszky, Bujanovics şi Zelinszky.

Partidul lui *Ugron* e nimicit aprópe cu totul. Insuşĭ Ugron a cădut, şi împreună cu el Nicolae Bartha, Nicolae Kun, Ferdinand Szederkeny, Bartok, Molnar şi Dionisiu Pazmandy.

Partidul *Kossuthist*, cum am amintit s'a înţeles cu guvernul, şi astfel i-a succes sĕ se asigure în mai multe cercurĭ pe contul partidului ugronist.

In fine partidul *poporal* a obţinut resultate mai însémnate în comitatele Şopron, Zala şi Vas, cu tóte că a fost fórte persecutat de guvern. Se asigură, că în noul parlament partidul poporal va avea mai bine de 20 deputaţĭ.

Episóde dela alegeri.

Diarele din Budapesta înregistréză următórele episóde, petrecute în diferite ţinuturĭ din incidenţul alegerilor:

In *Steinamanger* preoţii catolicĭ agitau poporul şi îl conduceau ca sĕ alunge votanţii guvernamentalĭ. Unui învĕţător i-au spart capul.

In *Vinţul de sus* i-au aprins casa unui guvernamental.

In *Monor* preşedintele alegerei a fost silit se suspindă pe o óră votarea, deórece partidele contrare începură a-se încăera una de cealată.

In *Cuieşdi* le-au spart capul la doi alegĕtorĭ. Poporul a început a arunca cu pietri şi tină, încât o trebuit sĕ intrevină miliţia.

In *Tyrnau* s'a făcut presiune estra-ordinară asupra alegĕtorilor partidei poporale. Mulţĭ dintre ei nicĭ n'au fost admişĭ la votare.

In *Kisuc-Neustadt* a fost atât de mare terorismul partidului poporal, încât preşedintele a suspendat alegerea, care se va face din nou în luna viitóre.

In *Gödöllö* alegĕtorii guvernamentalĭ au fost întimpinaţĭ cu o plóiă de pietri.

In *Aranyos-Marot* a fost detinut capelanul Benedicty la ordinul fişpanului, pe motiv, că ar fi agitat contra unei confesiunĭ.

In *Hajdu-Bösörmeny* alegĕtorii guvernamentalĭ au omorît pe un partisan de al lor.

In *Dunapataj* s'au întêmplat ciocnirĭ sîngeróse între alegĕtorĭ şi husarĭ.

In *Balassagyarmat* partidul guvernamental a lucrat cu o presiune grozavă. Fişpanul a condus între baionete 300 de alegĕtorĭ la Balassagyarmat şi i-a ţinut acolo închişĭ, ca se nu pótă nimenĭ comunica cu ei, afară de candidatul guvernamental. Ferestrile dela casele Jidanilor au fost în cea mai mare parte sparte.

In *Trencin-Baan* a erupt foc chiar când decurgeau votările, şi guvernamentalii invinuesc pe aderenţii partidului poporal, că aceştia ar fi aprins comuna.

In *Moraviţa* şi în *Niregyhaza* au cădut victimă mai multe vieţĭ de ómenĭ.

Din comuna Husmuzeu ni-se scrie:

„Alegĕtorii din comuna Husmuzeu, cu ocasiunea alegerei de deputat în Iolod, s'au purtat românesce şi au stat departe de uneltirile strĕine; totuşĭ s'au aflat şi la noi câte-va uscăturĭ, carĭ au participat, şi pe carĭ vĕ rugăm sĕ-i daţĭ publicităţii ca sĕ-i cunóscă lumea. Aceştia au fost: *Gîrdă Condrate*, un beţiv care nicĭ nu are dreptul de alegĕtor pe care la noi nimenĭ nu-l bagă în sémă; *Mihailă Alexă*, care avênd o avere frumósă, tótă a beut'o la Jidovĭ şi acum nu are nicĭ mâţă pe vatră, a ajuns aprópe la cerşit; *Mihailă Cosma*, nesaţiosul, un om, ce nu se află sătul numai când se hrănesce dela altul; are în comună némurĭ cinstite, cărora li-e ruşine de fapta ce a făcut'o. Apoi a fost tras dupu ei şi *Mihailă Vasilică*, om plin de datorii şi sĕrac. Fiă-le ruşine!

Ceilalţĭ alegĕtorĭ din comună, ómenĭ cinstiţĭ şi cu stare, n'au lăcomit la tocana ungurésca. *R.*

ECONOMIA.

Animale folositóre grădinăritului şi plugăritului.

Un plugar harnic trebue sĕ cunóscă nu numai natura şi însuşirile animalelor sale de casă, pe carĭ le ţine pentru lucrul, hrana şi îmbră-

---

Oia pe semne se trăsese într'o pădure mare, unde a născut nu un mel, ca celelalte oi, ci un copil ca toţĭ copiiĭ din lume.

Fiiul-oii crescea crescea într'o di mai mult decât ceilalţĭ copii într'o lună, şi într'un an mai mult ca alţii în douĕ-decĭ. După un an de dile dela nascerea sa dise fiiul oii către mamă-sa:

— Alelei, mămulica mea! mi-s'a făcut dor de lume! Lasă-mĕ sĕ mĕ duc şi eu între ómenĭ, căcĭ mĕ topesc de dorul lor într'acéstă singurătate!

— Nu te pot lăsa puiul mamei, căcĭ tu până acuma încă eştĭ prea tinĕr şi prea crud. Mai rĕmâi înc'un an de te întăresce şi mai bine, căcĭ numai când vei puté smulge cu mâna ta din pămênt un copac d'aceia marĭ din pădure şi-l vei împlânta érăşĭ în pămênt cu vêrful în jos, numai atuncĭ te las sĕ te ducĭ...

Fiiul-oii şi-a cercat puterea la un copaciu, dér de unde era sĕ-l pótă mişca dela rĕdăcină. El a mai rĕmas lângă mamă-sa încă un an şi în timpul acesta s'a făcut un voinic mândru de-ţĭ era mai mare dragul de el. Acum s'a dus érăşĭ la copaciul de dinainte, ca sĕ-şĭ cerce puterile, şi când pune mânile pe el îl smulge din pămênt ca pe un fir de érbă, şi-l împlântă cu vêrful în jos. Oia, când îi vede puterea îi dice:

— Acum, dragul mamei, te poţĭ duce de lângă mine; dér tot sĕ mai stai câte-va dile până te va slobodi şi Dumnedeu!

Fiiul a mai rĕmas câte-va dile şi într'o diminéţă se pomenesce îmbrăcat de sus şi până jos cu nisce haine frumóse şi peste mijloc încins c'un paloş minunat; pe semne îl dăruise Dumnedeu cu aceste lucrurĭ. El se pregătesce de plecare şi la despărţire îi întinde mame-sii năframa din busunar dicêndu-i:

— Ia mamă batista mea şi te uită în fiă-care di la ea, şi când îi vedé-o plină de sânge sĕ scii, că eu sunt mort. Sĕ vii şi sĕ mĕ înviedĭ, căcĭ tu ai trei vieţĭ în tine.

Fiiul-oii s'a dus, şi cum trecea prin pădurĭ s'a socotit sĕ-şĭ facă un băţ de drum, dér căutând n'a aflat nicĭ un lemn drept, căcĭ tóte lemnele erau care de care mai strîmbe. Tot umblând el şi tot căutând de într'un târdiu d'un om mare şi voinic, care apuca cu mâna lemnele cele drepte şi le strêmba. Era Strêmbă-Lemne acesta. Fiiul-oii îi dice:

— Da bine, mĕi omule, pentru ce strîmbĭ tu lemnele cele drepte? uite eu de adĭ dragă diminéţă caut un lemn drept, ca sĕ-mĭ fac şi eu un băţ de drum şi nu aflu nicĭ barem unul. Te opresce de a le mai strêmba, că de unde nu, ai sĕ mănâncĭ o trêntélă cum n'ai mai mâncat nicĭ-odată!

— Eu trêntélă dela tine? că dóră tu n'ai fi Fiiul-oii, căcĭ eu numai de acela mĕ tem.

— Ba chiar el este; alegeţĭ: séu în paloşe sĕ ne tăiem, séu în luptă dréptă sĕ ne luptăm.

— Ba în luptă dréptă, căcĭ e de Dumnedeu lăsată.

Ei se prind la luptă şi se ţinea şi unul şi altul până ce Fiiul-oii îl împlântă pe Strêmbă-Lemne până la ghenunchĭ în pămênt. Strêmbă-Lemne încă îl împlântă pe Fiiul-oii până la brâu în pămênt. Atuncĭ se aruncă odată Fiiul-oii şi când mi-l asvêrle pe Strêmbă-Lemne de pămênt, îl afundă cu totul în pămênt de numai capul 'i-a mai rĕmas afară. Acum pune mâna pe paloş şi vré sĕ-i taie capul. Strêmbă-Lemne îl rógă pe Fiiul-oii sĕ-l ierte, că se va prinde cu el frate de cruce şi-l va urma orĭ unde-l va duce. Fiiul-oii îl iértă şi se prind fraţĭ de cruce pe paloşe. De aicĭ plécă amêndoi şi se duc, ca sĕ ésă în largul lumei. Ei merg până séra fără d'a da de vr'un sat séu oraş şi rĕmân peste nópte în pădure. Diminéţa după ce se scólă, se duc până la o vale, ce curgea dintre munţĭ, ca sĕ se spele, dér nu pot căcĭ apa era tare turbure. Pentru ce va fi curgênd apa aşa de turbure? — îşĭ diceau ei — căcĭ de plouat n'a plouat de atâtea dile şi şi acum timpul e de tot frumos. — Haid' — dice Fiiul-oii — sĕ mergem sus între munţĭ, căcĭ trebue sĕ fiă cine-va acolo, care turbură apa!

Ei se duc şi în adevĕr acolo dau d'un om, care prindea cu mâna stâncile şi le isbia una într'alta până le sfărîma, apoi le arunca în vale. Asta era Sfărîmă-Pétră.

— Ce facĭ aicĭ omule? îl întrebă Fiiul-oii.

— Tu nu vedĭ ce fac?

— Te rog sĕ nu mai turburĭ apa, ca sĕ ne spălăm în apă limpede, căcĭ de nu n'o paţĭ astădĭ bine cu mine!

— Cu tine sĕ n'o pat bine? Că dóră n'ai fi tu Fiiul-oii?

— Ba chiar el este; şi ce vrei?

cămintea sa, ci și pe acelea, carĭ trăind în apropierea lui: prin grădină și câmp, îĭ sunt folositóre séu păgubitóre, după cum adecă e și natura lor bună séu rea. Ast-fel de animale sunt:

1. **Sobolul (cârtița),** spaima grădinarilor, care pentru moșinóiele, ce le face prin grădinĭ este pândit, prins și omorît îndată ce se póte. Despre sobol se povestesce în popor, că el s'ar trage din fiul unui proprietar, pe care acesta l'ar fi îngropat de viu în pămênt, ca cu ocasiunea unui proces, sĕ mărturiséscă strîmb pentru un pămênt în contra adversarului sĕu, și pe care apoi Dumnedeu l'ar fi osândit, ca în vecĭ sĕ umble tot pe sub pămênt.

Sobolul deși face óre-care stricăciunĭ grădinilor și câmpurilor prin moșinóele de pămênt, ce le scóte la suprafață, dér carĭ în cele din urmă sĕ pot érășĭ risipi fără a avé o daună așa mare, totușĭ folosul ce el îl aduce în grădinĭ și câmpurĭ prin stêrpirea insectelor (góngelor) și a vermilor (larvelor) acestora, este atât de mare, încât în asĕmĕnare cu stricăciunea, ce el o face, acésta apare fórte neînsemnată. Etă cum se esprimă un grădinar din țéra nemțéscă despre sobol:

„Larvele (vermii) gândacilor de Maiŭ (carabușilor) îmĭ nimiciră rădĕcinile la patru hectare (cam șépte jugĕre catastrale) de napĭ (sfecle) de zahar, așa că a trebuit sĕ le sémĕn în trei rêndurĭ? Sobolii cășunară și ei stricăciune prin scóterea fragedelor rădĕcinĭ, carĭ apoi s'au dogorit de sóre. Vecinii mei încetară de-a se mai trudi îndeșert și au sĕmĕnat locurile cu alt-ceva; eu însĕ am făcut o cercare. Am cumpĕrat 20 sobolĭ vii, pe carĭ i-am slobodit pe câmpul molipsit. Tótă lumea a rîs și mĕ ținea de nebun. Vĕdênd, că nu se mai ivesc moșinóie noуĕ, a treia di m'am dus și am arat de nou sĕmĕnând a patra-óră sfecle, carĭ apoi au rĕsărit fórte bine și au dat róde îmbelșugate, una fiind-că larvele (vermii) periseră, alta fiind-că în lipsa de nutremênt sobolii cumpĕrațĭ căutară un nou câmp. De aci încolo am aplicat regulat sobolii ca vênătorĭ subpămênteni. Am îndeletnicit cu prinderea lor pe doi lucrătorĭ dibacĭ. Sobolii mei pribegesc an de an din arăturĭ pe fênațe, apoi în grădinĭ și érășĭ pe câmp. In acest ținut nu se află astădĭ om, care s'ar încumeta a ucide sobolĭ și pe séma cultivatorilor mai marĭ de sfecle sĕ cumpără, prin publicarea în diare numĕroșĭ sobolĭ vii, carĭ se aplică la prinderea vermilor în ajunul sĕmĕnatului de sfecle. Așa-déră economii ar trebui sĕ înceteze de-a vêna și ucide pe tovarĕșii lor subpămêntenĭ, carĭ sunt sobolii".

2. **Ariciul** este asemenea un animal fórte folositor grădinarilor și economilor; el tótă diua stă ascuns pe sub gardurĭ séu prin tufișurĭ și numai după ce înseréză ese la vênat, care constă din șórecĭ, bróșce, insecte, melcĭ, năpârcĭ (vipere) și a.

Ariciul petrece iérna ascuns într'un culcuș făcut din frundele arborilor, iérbă și mușchĭ, de unde încă ese nóptea și face vênat; el are trupul acoperit cu ghimpĭ aspri, ér capul și botul lui séměnă cu ale porcului. Fiind atăcat, el se adună și se face ghem, tot așa face și la prinderea viperelor, apucându-le de códă și mâncându-le până la cap. Despre el s'a constatat, că póte suporta veninul cel mai mult, de aceea nicĭ viperele, nicĭ góngele de turbare și nicĭ gândacii de frasin, carĭ sunt fórte veninoșĭ, lui nu-i pot face nicĭ o stricăciune; el se mai nutresce și cu póme. In asemenea casurĭ se duce sub pomĭ, se trăvălesce de mai multe-orĭ pe póme și așa încărcat sĕ duce la culcușul sĕu, unde frecându-se de păreții aceluia, tóte cad jos de pe el.

Unii economĭ s'au dedat a prinde aricĭ, pe carĭ apoi îĭ duc prin șopronele, pivnițele și podurile pline de șórecĭ, pe carĭ apoi îĭ și pustiesc în timpul cel mai scurt. De aceea ar face fórte bine și plugarii noștri, când nu l'ar mai alunga de prin câmpurĭ și grădinĭ, căcĭ, după cum am vĕdut, și el este un animal folositor și un bun prietin al economului.

3. **Liliacul** încă este un animal folositor economului; el tótă diua stă atêrnat prin turnurile și podurile bisericilor și numai după ce înseréză ese la vênat, care constă din tot felul de fluturĭ de nópte, insecte și alte lighióne, pe carĭ le prinde în sborul sĕu lin. Despre el se crede în popor, că ar fi făcut din șórecii, carĭ mănâncă prescură neslujită și de aceea s'ar ține mai cu sémă în turnurile și podurile bisericilor.

Sunt mai multe felurĭ de liliecĭ: unii, carĭ trăesc la sate; alții, carĭ trăesc prin pădurĭ și prin rîpĭ și alții, carĭ trăesc în apropierea apelor; toțĭ aceștia sĕ nutresc cu fluturĭ de nópte și alte insecte; de aceea nu trebue omorîțĭ, ci cruțațĭ, căcĭ, după cum am vĕdut, și ei sunt de folos economului.

4. **Nevăstuica** este asemenea un animal folositor, care prin iuțéla și agerimea sa prinde și pe cei mai îndrăsnețĭ șórecĭ și cloțanĭ, apoi insecte și vermĭ, carĭ sĕ țin ascunșĭ prin petrii și lemne, pe unde îșĭ face și ea culcușul sĕu. Unii economĭ cred, că nevăstuica face numai rĕu prin aceea, că mușcă animalele domestice, pe când s'a adeverit, că ea este unul dintre cele mai nevinovate animale.

5. **Rândunelele** sunt recunoscute de tótă lumea, că nicĭ o stricăciune nu fac, ci numai bine, prin stêrpirea mulțimei nenumĕrate de musce și alte insecte, pe carĭ le prind în sborul lor lin și repede.

Rêndunelele prind și mănâncă pe fiă-care di mii și milióne de musce, insecte și alte lighióne, carĭ altfel așa s'ar înmulți, încât ar sta sĕ ne mănânce de vii, nu numai pe noi, ci și pe unele din animalele domestice.

6. **Barzele** sunt asemenea nisce pasĕrĭ folositóre, căcĭ nu se nutresc, decât cu șórecĭ, bróșce și șerpĭ de cei veninoșĭ.

7. **Buhele** (bufnițele) încă sunt pasĕrĭ folositóre, carĭ peste di stau ascunse și numai după ce înseréză încep a umbla peste câmpurĭ și grădinĭ, de pe unde prind tot felul de fluturĭ de nópte, insecte și șórecĭ, pe carĭ parte îĭ mănâncă îndată, parte îĭ aduc în cuiburĭ la puii lor. S'a adeverit, că o singură buhă póte prinde și mânca într'o singură nópte până la 20 șórecĭ și peste 600 de insecte.

(Va urma).

I. Georgescu.

Din traista cu minciunile.

Fata istéță.

(Snóvă).

Intr'un cătun de alăturea unui sat locuia un gospodar, care avea o fată atât de isteță și atât de păcălice, încât 'i se dusese vestea în tóte părțile. Din pricina acésta flăcăii de însurat nu se învoiau s'o pețéscă și când le pomenea cineva de ea, fugiau mâncând pămênt.

Odată se vorbesc trei flăcăi, — scii tot de ceia mai bunĭ de clanță, ca sĕ mérgă la fata acésta, când vor afla că e numai singură acasă și s'o ia colea peste picior, cum se vor pricepe ei mai bine. Nu trecură multe dile și sosindu-le scirea, că fata e numai singură acasă, flăcăii nu pierd vremea și se și duc tustrei la fată. Ei în adevĕr o aflară numai singură singurică.

Bună diua fată mare! 'i dise unul dintre ei.

— Bună se vĕ fiă inima, flăcăilor! le rĕspunse fata.

Ce? numai singură eștĭ acasă?

— Numai singură acuma.

Unde este tată-tĕu?

— Tata e dus în pădure s'aducă *verdĭ pe uscate.*

Când vine acasă?

— De va ocoli, va veni curênd; dér de va venì de-a dreptul, va ajunge târdiu acasă.

— Dér mamă-ta unde e dusă?

— Mama e dusă în vecinĭ sĕ cócă *pânea mâncată.*

— Apoi bunică-ta unde e?

— Bunica e dusă în sat sĕ-șĭ *plângă împrumutele.*

— D'apoi frate-tĕu unde-i?

— Frate-meu s'a dus la têrg cu *jugurĭ vêndute.*

Flăcăii îșĭ înholbau ochii unii la alții și-șĭ dedeau din umerĭ, căcĭ nicĭ unul nu înțeleseră nimica din tóte rĕspunsurile fetei. Ei lăsând rușinea la o parte au rugat'o ca sĕ le tălmăcéscă rĕspunsurile ce li le dase la întrebările puse. Fata a început a rîde de ei tot cu hohote, dicêndu-le: Of, cât de proștĭ mai sunteți voi, cât vĕ țineți de iscusițĭ. Și décă sunteți atât de budulanĭ la cap, ascultațĭ sĕ vi-le tălmăcesc: Tata e dus în pădure cu carul, care e făcut din lemne uscate, sĕ aducă pe el lemne verdĭ. De va ocoli, venind pe drum, are sĕ sosésca curênd, ér de va da de-a dreptul peste șanțurĭ și rozóre, are sĕ zăbovéscă mult, căcĭ se va poticni.

— Dér de mamă-ta, bunică-ta și frate-tĕu ce ni-a spus? întrebară flăcăii.

— Mama ceruse mai multe pânĭ împrumut, pe când n'avea pâne cóptă; și acum e dusă la cuptor sĕ cócă pânile ca sĕ le pótă înapoia la aceia, dela carĭ le-a cerut. Bunica e dusă la un mort sĕ-l plângă căcĭ mâne-poimâne o sĕ-i vină și ei rêndul s'o plângă alții; ér frate-meu, ca om meșter de jugurĭ, e dus la têrg cu nisce jugurĭ, ce le vêndu-se încă înainte de a fi gata. La têrg are sĕ-i întêlnéscă pe toțĭ ómenii aceia, ca sĕ le dea jugurile.

Flăcăii, după ce au înghițit gălușca, es prin curte de se sfătuesc, cu ce ar puté și ei păcăli pe fată. Ei se înțeleg, ca sĕ-i céră de mâncare și ce le va pune înainte sĕ svinte tot ca astfel, când vor sosi de pe drum ai casei rupțĭ de fóme, sĕ le dea de mâncare, le trântesce iute o mămăligă caldă și le pune și un oloiu mare cu zară (lapte bătut) dinainte. Flăcăii se apucă de mâncare și mănâncă și mănâncă până svântă și mămăliga și laptele din ólă.

— Vai, că flămêndĭ am mai fost, fată mare, că n'am mai lăsat nimica în ólă!

— Bine ațĭ făcut, le rĕspunse ea, căcĭ eu și așa era sĕ arunc tot laptele în albia porcilor din pricină, că se înecase în ólă vr'o trei șórecĭ....

D. D.

— Vrĕu sĕ ne luptăm, ca sĕ cercăm puterile.

— Alegețĭ, ce fel de luptă: orĭ în paloșe sĕ ne tăiem, orĭ în luptă dréptă sĕ ne luptăm!

— Ba în luptă dréptă, că e dela Dumnedeu lăsată.

Ei se iau la luptă și se sucesc și se rĕsucesc până ce Sfărîmă-Pétră mi-l trântesce odată de pămênt pe Fiiul-oii de-l afundă până la brâu în pămênt. Atuncĭ se înfierbântă Fiiul-oii și aruncându-se în sus mi-l prinde pe Sfărîmă-Pétră și unde nu mi ți-l trântesce odată încât era gata sĕ se tot ducă până 'n fundul pămêntului, décă nu-l prindea de cap.

Ei acum s'au împăcat și s'au prins tustrei frațĭ de cruce, cunoscêndu-l pe Fiiul-oii de cel mai mare între ei. De aicĭ au plecat cu toții și s'au dus pân' ce-au dat într'un câmp pustiu. Tot umblând ei prin acest câmp întins dau d'o casă frumósă, în care se vedeau trei fete ca trei florĭ. Cine sĕ fiă aceste fete? îșĭ diceau ei. Și cine sĕ îngrijéscă de ele, căcĭ altă ființă nu se mai vede p'acolea? Haidețĭ sĕ pădim și de-om afla pe cine-va venind la ele sĕ-l isgonim, ca sĕ ne rĕmână nouĕ fetele.

— Tĕ pădim! diceau toțĭ.

— Atuncĭ sĕ rĕmânețĭ voi amêndoi la pândă în astă nópte, le dice Fiiul-oii, căcĭ eu sunt tare obosit. Eu mé dau colea la odihnă și voi, cum îțĭ simți pe cine-va sĕ datĭ năvală asupra lor și după ce vețĭ vedé, că nu isbutițĭ, mĕ strigațĭ și pe mine, ca sĕ punem mâna pe ei.

Strêmbă-Lemne și cu Sfărîmă-Pétră rĕmân de padă și stau cât stau, dér fiindu-le frică se ascund într'un unghiu, unde dorm până diminéța. Ei după ce se scólă se duc la Fiiul-oii de-i spun, că n'au simsit nimica.

— Cum se póte sĕ nu simțițĭ pe nimenea? Deseră mĕ voiu pune eu la pândă și vĕ voiu arăta, că eu tot am sĕ aflu și fără voi!

Când se făcù nópte, Fiiul-oii se străcóră în casă și se sue în pod. Nu stă mult și aude nisce tropote la ușe.

— Cine e acolo?

— Noi smeii.

— Pe cine căutațĭ voi aicĭ?

— Și cine are sĕ ne întrebe?

— Eu, Fiiul-oii.

Smeii, când au audit de Fiiul-oii, n'au îndrăsnit sĕ între în casă, ci s'au dus mâncând pămênt, dicêndu-i: Sĕ te ții pe mâne la luptă cu noi, Fiiul-oii, căcĭ vom venì cu atâția smei, câtă frundă și iérbă, d'om umplé câmpul ăsta cât este de mare!

Fiiul-oii, după ce i-a alungat pe smei s'a dus de li-a spus tovarĕșilor lui, că pe a doua di sĕ fiă gata de luptă cu smeii, căcĭ vor venì atâția smei, câtă frudă și iérbă; apoi îl întrébă pe Strêmbă-Lemne:

— Tu cât poțĭ ține la luptă, frate Strâmbă-Lemne?

— Eu pot ține până voiu înota prin sânge până la brâu.

— Dér tu frate, Sfărîmă-Pétră, cât poțĭ ține?

— Eu pot ține pân' mi-o ajunge sângele până subsuorĭ.

— Și eu pot ține și atuncĭ când mi-o trece sângele peste cap, numai paloșul sĕ-l pot ridica cu mâna afară, — le spune Fiiul-oii.

Ei se pregătesc de luptă și colea pe la rĕsăritul sórelui iată smeii, încât umpluseră tot câmpul. Lupta se începe și ceștĭ trei tovarĕșĭ până la amedĭ mi-i taie frumos pe toțĭ smeii afară de cei trei căpitanĭ, carĭ scapă cu fuga.

In urma acestora Fiiul-oii întră în casă dimpreună cu cei doi tovarĕșĭ ai lui. Fetele erau tare vesele, că le-au mântuit de smei. Ele erau trei fete de împĕrat răpite de smei. Ei se învoesc cu ele și-șĭ alege fiă-care câte una. Fiiul-oii și-o alege pe cea mai frumósă, cu gândul, că smeii nu se vor mai întórce îndĕrĕt. Dér se înșelară, căcĭ cei trei smei au venit și 'n cealaltă di cu atâta pujdină de smei, încât n'a mai rĕmas nicĭ unul în lume și începù din nou lupta. Fiiul-oii se repede între ei cu soții lui și-i taie pe toțĭ până 'ntrunul. Pe cei trei nicĭ d'astă-dată n'au putut pune mână. Smeii se sfătuesc, ca cu orĭ-ce preț sĕ-l omóre pe Fiiul-oii dimpreună cu tovarĕșii lui și fiind-că cu lupta n'au putut s'au cugetat la plănuirea unei înșelăciunĭ. Ei se reîntorc peste nópte și întră în casă. Aicĭ îĭ află pe tustrei dormind morțĭ de obosélă și le retéză capetele. Smeii de témă, ca sĕ nu mai aibă și cu alții de lucru, îșĭ iau fetele și trec cu ele pe celalalt teren de desubtul pămêntului.

II.

Óia se uită la batistă și vĕdêndu-o plină de sânge dice:

MULTE ȘI DE TOATE.

Creștinii din Siria.

Sórta creștinilor din Siria e fórte tristă, după cum scrie un preot de acolo. Aprópe de doi anĭ nu au mai avut seceriș. Și décă sémĕnă, nu pot secera din causa Turcilor și a Curzilor, carĭ le aprind satele, le răpesc femeile, averea, ér pe bărbațĭ unde pot îi omórĕ. Suferă creștinii mai ales din causa religiunei lor.

Religiunea și-au primit'o probabil dela apostolul Toma. Serviciul divin e aprópe analog cu cel calvin. Cuminecătura o iau sub forma vinului și a pânei. Au un patriarch, Mars Simion, care petrece ca fugar pe pĕmêntul persian, în orașul Sipurgan. Sub supremația acestuia stau mai mulțĭ episcopĭ și sub a acestora mai mulțĭ preoțĭ.

Creștinii sirienĭ sunt ómenĭ simpli și pacînicĭ. Trăesc din munca câmpului. Ei lucrézĕ și pĕmênturile turcești ér din producte douĕ părțĭ sunt ale proprietarului și a treia a lucrătorului. Lor nu este permis sĕ cumpere moșii. Pĕmêntul îl ară cu plugurĭ de lemn și de multe orĭ prind la un plug câte opt bivolĭ, ca sĕ pótă sparge pĕmêntul, care de arșița sórelui sĕ întăresce ca piétra.

Casele le clădesc din piétră. Acoperișul caselor e plan prin găurile din acoperiș intră lumina ḑilei. Se nutresc în deosebĭ cu plante. Îmbrăcămintea diferă, după starea materială. Bărbații mai săracĭ pórtă haine largĭ peste mijloc încinse cu un brâu de piele. Cei mai avuțĭ au și alte haine pe trup. De regulă pórtă douĕ haine pe ei; una, cea de desupt sĕ numesce „guda", ér cea de-asupra, ceva mai lungă, „gemah". In picióre au ghete roșii sĕu galbine, numite „sole". Femeile pórtă o haină lungă până la pĕmênt, făcută din o singură bucată de stofă, ér la mijloc au și ele, ca bărbații, un brâu de piele. Haina se chiamă „oima".

*

Esposiție de șórecĭ.

După esposițiile de măgarĭ, de cânĭ, de pisicĭ, étă și esposițiunea de șórecĭ. Nu de șórecĭ obicĭnuițĭ rodĕtorĭ, carĭ fac spaima gospodinelor, dér nisce șórecĭ drăguțĭ de amatorĭ.

Faptul se petrece în Englitera, țéră clasică a cultivărei dobitócelor. La palatul de Cristal s'a constituit o societate „Mouse Club", societate pentru îmbunătățirea sorții șórecilor, care are vre-o sută de membrii, posedă statute, și póte chiar și un ḑiar special.

In Palat, sunt o mulțime de varietățĭ de șórecĭ fórte frumoșĭ, care sĕ domesticesc. Șórecii îmblânḑițĭ sunt fórte drăguțĭ. Blânḑĭ, familiarĭ, atașațĭ de cei ce îi îngrijesc apoi întreținerea lor nu costă multe parale, și succesul reproducerei e sigur. Cât despre varietățĭ sunt de mai multe felurĭ.

Unii sunt de o singură colóre, alții cu pete colorate pe câmp deschis. Colórea albă de tot e destul de comună, cei albĭ sunt și mai familiarĭ; acești sĕ dresézĕ mai ușor și ajung mai iute la demnitatea de șórecĭ savanțĭ; mai cu sémă servesc ca basă de creștere, ca sĕ se obțiĕ varietățĭ cu pete închise, pe câmp alb, care sunt mult mai căutate. Printre aceștia sunt unii carĭ peste tot îs castanii, numai cu o sgardă albă de gât, alții au capul alb cu o pată castanie împrejurul ochilor, ceilalțĭ sunt peste tot cu pete negre. Alții sunt negri cu pete colorate.

Varietatea cea mai rară și cea mai căutată e roșie cu reflecte aurii, dér asta nu sĕ obține de cât prin mijlocul unor încrucișăturĭ fórte complicate. Acum amatorii caută o varietate négră și roșiă ca para focului.

Călendarul sĕptĕmânei.

OCTOMVRE. are 31 ḑile. BRUMAREL.

Ḑilele	Călend. Iul. v.	Călend. Gregor.
Dum.	20 S. m. Artemiu	1 Nov. Toțĭ Sf.
Lunĭ	21 C. păr. Ilarion	2 Amint. morțil.
Marțĭ	22 S. păr. Aver. ep.	3 Hubert
Mer.	23 † Ap. Iac. fr. Dlui	4 Carol Borom.
Joi	24 S. m. Areta	5 Emeric
Vin.	25 S. m. Marcian	6 Leonard
Sâm.	26 † Sf. Mart. Dum.	7 Engelbert

Prețurile cerealelor din piața Brașov.

Din 30 Octomvre st. n. 1896.

Mĕsura sĕu greutatea	Calitatea.	Valuta austr. fl.	cr.
1 H. L.	Grâul cel mai frumos	5	70
"	Grâu mijlociu . .	5	50
"	Grâu mai slab . .	5	30
"	Grâu mestecat . .	3	50
"	Sĕcară frumósă . .	3	80
"	Sĕcară mijlociă . .	3	50
"	Orz frumos . . .	3	40
"	Orz mijlociu . . .	3	20
"	Ovĕs frumos . . .	2	60
"	Ovĕs mijlociu . .	—	—
"	Cucuruz	3	30
"	Mălaiu	4	—
"	Mazăre	5	30
"	Linte	11	50
"	Fasole	9	30
"	Sĕmênță de in . .	8	—
"	Sĕmênță de cânepă .	5	—
"	Cartofĭ	—	75
"	Măzăriche	—	—
1 kilă	Carne de vită . . .	—	45
"	Carne de porc . . .	—	50
"	Carne de berbece . .	—	28
100 kil.	Sĕu de vită próspĕt	21	—
"	Sĕu de vită topit	32	—

Bursa de Bucurescĭ

din 27 Octomvre n. 1896.

Valorĭ	Dobênda	Scad. cup.	Cu banĭ gata
Rentă română perpetuă 1875	5%	Apr.-Oct.	100.$\frac{1}{2}$
Renta amortisabilă	5%	" "	99.—
" " (Impr. 1892 . . .	5%	Ian.—Iul.	100.—
" " din 1893	5%	" "	100.—
" " 1894 int. 6 mil.	5%	Apr.-Oct.	95 $\frac{1}{4}$
" " (Impr. de 32. $\frac{1}{2}$ mil.	4%	Ian.-Iulie	87 $\frac{3}{4}$
" " (Impr. de 50 mil.	4%	" "	87.$\frac{1}{2}$
" " (Imp. de 274 m. 1890	4%	" "	87.$\frac{5}{8}$
" " (Imp. de 45 m. 1891	4%	" "	87.$\frac{1}{2}$
" " (Im. de 120 iul. 1894	4%	" "	87 $\frac{1}{2}$
" " (Im. de 90 mil. 1896	4%	" "	87.$\frac{1}{2}$
Oblig. de Stat (Conv. rurale).	6%	Mai-Nov.	103 $\frac{1}{4}$
Oblig. Casei Pensiunilor fr. 300	10	" "	291.—
Oblig. comunei Bucurescĭ 1883	5%	Ian.—Iul.	95 $\frac{1}{2}$
" " " din 1884	5%	Mai-Nov.	—.—
" " " din 1888	5%	Iun.-Dec.	—.—
" " " din 1890	5%	Mai-Nov.	96 $\frac{1}{4}$
Scrisurĭ fonciare rurale . . .	5%	Ian.-Iulie	98 $\frac{3}{4}$
" " urbane Bucurescĭ	6%	" "	—.—
" " " "	5%	" "	89 $\frac{7}{8}$
" " " Iașĭ . .	5%	" "	83.$\frac{1}{2}$
Oblig. Soc. de basalt artificial	6%	" "	—.
	V. N.		
Banca Rom. ult div. fr. 12.81	500	150 v	—.—
Banca Națion. ult. div. 86.—	500	într. v.	1750.
Banca agricolă	500	150 v.	227.—
Dacia-România ult. div. 35 lei	200	într. v.	439.$\frac{1}{2}$
Naționala de asig. ult. div. 43 lei	200	" "	461.—
Soc. Bazalt. Artif. ult. div. lei 30	250	" "	300.—
Soc. Rom. de Constr. ult. div. 15 l.	250	" "	210.—
Soc. Rom. de Hârtie ult. —	100	" "	—.—
„Patria" Soc. de asig. ult d. 4 lei	100	" "	110.—
Soc. rom. de petrol 1 em. u. d. 0	200	" "	—.—
" " " 2 em. u. d. 0	100	" "	—.—
Soc. de fur. militare u. d. 60 lei	300	" "	—.—
„Bistrița" soc. p. f. hârtii 30	1000	" "	—.
Societ. p. const. de Tramways	20	" "	600.—
20 francĭ aur			20.10

SCOMPTURĬ:

Banca naț. a Rom.	5%	Paris	2%
Avansurĭ pe efecte	6%	Petersburg . .	4$\frac{1}{2}$%
Casa de Depunerĭ	5$\frac{1}{2}$	Berlin	5%
Londra	3%	Belgia	3%
Viena	4.—	Elveția . . .	4$\frac{1}{2}$

Cursul losurilor private

din 27 Octomvre 1896

	cump.	vinde.
Basilica . . .	6 90	7.10
Credit	197.—	198 25
Clary 40 fl. m. c. . .	57.—	58 —
Navig. pe Dunăre . .	140.—	143.—
Insbruck	27 —	28 —
Krakau	27.50	28.25
Laibach	22.75	28.50
Buda	58.—	59.—
Palffy	57.75	58.75
Crucea roșie austr. .	17 60	18.60
dto ung. . .	10.—	10.50
dto ital. . .	11.50	12.—
Rudolf	22 —	24.—
Salm	70.—	71.—
Salzburg	26.—	27.—
St. Genois . . .	71.25	72.—
Stanislau	43.—	45.—
Trieitine 4$\frac{1}{2}$% 100 m. c.	145.—	150.—
dto 4% 50 .	69 —	73.—
Waldstein . . .	60.—	62.—
Sĕrbescĭ 3% . . .	34.25	35.75
dto de 10 francĭ	—.—	—.—
Banca h. ung. 4%	121 30	122.30

Cursul la bursa din Viena.

Din 30 Octomvre 1896.

Renta ung. de aur 4%	121.65
Renta de corónе ung. 4%	99.15
Impr. căil. fer. ung. în aur 4$\frac{1}{2}$% .	128.—
Impr. căil. fer. ung. în argint 4$\frac{1}{2}$%	100.75
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	121. —
Bonurĭ rurale ungare 4% . . .	97.15
Bonurĭ rurale croate-slavone. . .	97.30
Imprum. ung. cu premii	155.—
Losurĭ pentru reg. Tisei și Segedin.	137.5
Renta de hârtie austr.	101.10
Renta de argint austr.	101.05
Renta de aur austr.	122.—
Losurĭ din 1860	144 —
Rente de corónе austr. 4%. . .	101.15
Note italiene.	44.40

Bursa de mărfurĭ din Budapesta.

din 27 Octomvre n. 1896.

Sĕmințe	Qualitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr. dela	până
Grâu Bănățenesc	81	7.95	8.—
Grâu dela Tisa	81	.—	.—
Grâu de Pesta	81	8.05	8.10
Grâu de Alba-regala	81	8.—	8.05
Grâu de Bácska	81	8.05	8 15
Grâu ung. de nord	81	.—	.—

Seminte vechi ori nouĕ	soiul	Qualitatea per Hect.	Prețul per 100 chilgr. dela	până
Sĕcară		70—72	6.20	6.75
Orz	nutreț	60—62	4.—	4 30
Orz	de vinars	62.64	5 10	5.90
Orz	de bere	64.66	6.50	8.—
Ovĕs		39.41	5.45	6.—
Cucuruz	bănăț.	75	.—	.—
Cucuruz	altŭ soiu	76	.—	.—
Cucuruz	"	—	.—	.—
Hirișcă	"	—	—.—	—.—

Productediv. (Prețul pe 100 chilogrZme.)	Soiul	Cursul dela	până
Sem. de trif.	Luțernă ungur.	44 —	48 —
—	transilvană	—.—	—.—
—	bănățénă	—.—	—.—
"	roșia	38.—	42 —
Oleu de rap.	rafinat duplu	.—	—.—
Oleu de in		—.—	—.—
Uns. de porc	dela Pesta	57 —	57.50
"	dela țéră	—.—	—.—
Slănină	svêntată	51.—	52. —
"	afumată	57.—	58 —
Sĕu		—.—	—.—
Prune	din Bosnia în bățĭ	13.75	14.25
"	din Serbia în sacĭ	13.75	14.25
Lictar	slavon nou	17 25	17.75
"	bănățenesc	15.50	15.75
Nucĭ	din Ungaria		
Gogoșĭ	ungurescĭ		
"	sĕrbescĭ		
Miere	brută	—.—	—.—
"	galbină strecurată	—.—	—.—
Ceară	de Rosenau	—.—	—.—
Spirt	brut	—.—	—.—
"	Drojdiuțe de spirt	—.—	—.—

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**

Redactor responsabil **Gregoriu Maior.**

— Alelei, sĕrăcuța de mine! Fiiuțul meu e mort; trebue sĕ mĕ duc, ca sĕ-l înviez!

Ea, ḑicênd acestea, s'a dat peste cap și s'a făcut o pasĕre mică și nebăgată în sémă, care a sburat d'adreptul la acele case unde își află fiiuțul mort lângă ceilalțĭ tovarășĭ ai lui. Ea îi unge rana c'o nuia de sânger și cu alta de înger și-l înviézĕ. Fiiul-oii după ce înviézĕ îi ḑice mamei-sale:

— Bine c'ai venit mamă, de m'ai înviat, că de nu veneai, aicĭ îmĭ putreḑeau ósele.

Te rog acuma mamă sĕ-mĭ învieḑĭ și tovarășii!

— Nu pot dragul mamei, căcĭ numai douĕ viețĭ mai am și îndată ce 'i-oiu învia și pe ei eu sunt mórtă.

— Chiar de-i și muri, tot sĕ-i învieḑĭ, căcĭ fără ei și eu sunt perdut.

Óia, ca sĕ nu-l supere pe fiiul, 'i-a înviat soții apoi îndată după aceea a murit și ea. Fiiul-oii a îngropat'o cu mare cinste, apoi a plecat dimpreună cu soții lui tot pe urma smeilor, ca sĕ le afle drumul pe sub pĕmênt. Ei sĕ duc ce sĕ duc prin pădure și étă colea la pólele unui munte o gaură adêncă, ce rĕspundea până în fundul pĕmêntului. Ei sĕ învoesc ca sĕ-i urmărĕscă pe smei chiar și pe terenul lor și sĕ smulgă fetele răpite din ghiarele lor. Lor spre scopul acesta le trebuia o funiă lungă, căcĭ gaura mergea de-a dreptul în jos. Ei ce-au făcut, ce n'au făcut, destul că și-au pregătit o funiă lungă, care s'ajungă până la fundul gropii.

Fiind totul pregătit pentru scoborîrea pe terenul celalalt îl légă mai întâĭ pe Strêmbă-Lemne de funie și-l slobóḑe în jos. Strêmbă-Lemne merge până la un loc dér înfricoșindu-sĕ începe a smuci de funie ca sĕ-l trăgă afară. Ei l'au scos și în locul lui l'a trimis pe Sfărâmă-Pétră. Acesta încă s'a dus până la un loc și iată-l că și el vine înapoi. Atuncĭ le ḑice Fiiul oii:

— Mĕ miram sĕ-mĭ faceți și voi vr'o ispravă, tândalelor!

— Țineți de funiă sĕ mĕ cobor eu. Voi sĕ nu vĕ depărtațĭ de aci până nu vĕ voiu da semnul, ca sĕ mĕ scoteți afară!

Fiul oii sĕ așéḑă pe légănul funiei și sĕ duce în jos până 'n fundul gropii unde dă d'o ușe mare de fer. Deschide ușa și ese într'un câmp întins. Tot umblând el prin acest câmp vede lucind o casă de aramă. Sĕ duce acolo și când intră în casă află pe fata, ce și-o alesese Strêmbă-Lemne că era numai singură și pregătea de mâncare.

— Ce? tu ești numai singură singurică?

— Numai singură acuma.

— Unde sunt celelalte surorĭ ale tale?

— Sunt mai înainte ceva; una locuesce într'o casă de argint și alta într'o casă de aur.

— Și unde-țĭ este smeul tĕu?

— Este dus d'acasă. El numai la masă vine, apoi ér sĕ duce.

Și nicĭ vorba nu isprăvea și buzduganul și venia; cum intră în casă sare și sĕ așéḑă pe masă. Asta era semnul, că smeul a pornit spre casă, asvêrlindu-șĭ buzduganul cale de trei poște. Fiiul oii ia buzduganul în mână și i-l asvêrle de sĕ duce cale de patru poște înaintea smeului. Smeul își vede buzduganul și sĕ întórce îndĕrĕpt după el, apoi plécă turbat de mânia acasă. Când sĕ se apropie de curte calul îl simte pe Fiiul-oii, care sta ascuns după pórtă, și nu vrea sĕ mai mérgă. Smeul îi ḑice:

— Hi, călușul meu, leu parlaleu, că nu mi-e témă de nimenea numai de Fiiul-oii, dér și pe acela îl sciu mort.

— Ba nu e mort, c'a înviat! și scoțêndu-și paloșul sĕ repede la smeu și-l despică drept în douĕ cu cal cu tot. Fiiul-oii de aci merge la casa cea de argint și întrând în casă o afla pe fata, ce și-o aleesese Sfărâmă-Pétră. Când sĕ se pună cu ea la vorbă vine buzduganul smeului cale de patru poște și sare pe masă. Acesta era semnul, că smeul a pornit spre acasă. Fiiul-oii prinde buzduganul și-l repede îndĕrĕpt cu cincĭ poște înaintea smeului. Smeul își simte buzduganul și sĕ întórce după el, apoi pornesce spre casă plin de mânia, ca sĕ dea față cu cel ce i-a aruncat buzduganul? Când sĕ se apropie de curte calul smeului stă pe loc și nu mai merge nicĭ un pas, deórece el îl simțise pe Fiiul-oii cum sta ascuns după pórtă.

— Hi călușul meu, leu parlaleu, că nu mĕ tem de nimenea altul făr' numai de Fiiul-oii, dér și pe acela îl sciu mort!

— Ba nu e mort, ci e viu Fiiul-oii. Ce? óre ai credut sĕ nu mai dai față cu mine?

Și scoțêndu-șĭ paloșul îl împlântă în peptul smeului și după aceea și în al calului.

Fiiul-oii nu perde timpul ci merge d'aci drept la casele cele de aur. El cum ajunge intră în casă și mult sĕ bucură când află aicĭ pe fata, ce și-o alesese el. Ea era îmbrăcată numai în haine aurite și-

Tèrgul de rîmătorî din Steinbruch.

Starea rîmătorilor a fost la 25 Octomvre de 6569 capete, la 26 Oct. au întrat 102 capete şi au eşit 443 capete rĕmânênd la 27 Oct. un numĕr de 6228 capete.

Se noteză marfa: unguréscă veche grea dela —.— cr. pănă la —.— cr. marfă unguréscă tineră grea dela 54½ cr., pănă la 56.— cr., de mijloc dela

De vêndare

fên pentru economii de oi.

Se oferă pentru cumpĕrare **şépte clăi de fên** aflătóre în Poiana Braşovului. Oile pot fi ţinute peste érnă la locul unde sĕ află şi fênul. Cumpĕrarea sĕ póte face în condiţiunî fórte favorabile.

Pentru informaţii a sĕ adresa la proprietarul D-l Ioan Stinghe în Braşov (Scheiu) Strada Tocile Nr. 32 (vecinătatea a 4-a).

Nou dentist

în Braşv.

Dr. med. JULIU MÉGAY,

care a fost mai multî anî asistent la Universitatea din Cluşiu, ér mai târḑiu alegêndu-şî de specialitate **Dentistica,** pe care a studiat'o în Berlin cu un succes eminent, **s'a stabilit în Braşov,** Strada Porţii Nr. 15.

Avis onoratului public!

Cursul pieţei Braşov.

Din 31 Octomvre 1896.

Bancnote rom.	Cump.	9.48	Vênd.	9.51
Argint român.	Cump.	9.45	Vênd.	9.48
Napoleon-d'orî	Cump.	9.50	Vênd.	9.53
Galbenî	Cump.	5.60	Vênd.	5.65
Ruble rusescî	Cump.	126.—	Vênd.	—.—
Mărcî germane	Cump.	—.—	Vênd	—.—
Lire turcescî	Cump.	—.—	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%		100.75	Vênd.	101.75

Maşinî de cusut Wertheim

cu înpunsĕtură duplă.

Cadou potrivit de Crăciun

fabricat german de clasa primă.

Pentru casă şi meseriaşî liferez loco **Viena** în tótă monarchia Austro-Ungară.

Maşină de picior braţ înalt.	fl. 35.50
Masină de mână braţ înalt.	fl. 31.50
Maşini cu corabinte rotunde.	fl. 49.—

Timp de probă 30 ḑile. — **Garanţie 5 anî.**

Orî ce maşină, care în durată de 30 ḑile nu se va dovedi de bună, o primesc îndĕrĕt pe spesele mele.

Preţul curant şi mostre cusute stau la disposiţiă

Casa de export Maşinî de cusut

Louis Strauss,

firma protocolată la tribunal comerc.

Liferantul reuniunei a amploiaţilor de stat.

Wiena, IV., Margarethenstr. Nr. 12.

1100,1—5.

„ANKER"

Societate de asigurare şi rente.

Direcţia:	Representunţa generală pentru Ungaria:
Wien, I., Hoher Markt II.	**Budapest, VI., Deákplatz 6.**
„Anker-Hof".	**„Anker-udvar".**

în casele proprii ale societăţii.

Averea societăţii: 110 milióne coróne.
Starea asiguranţilor: 460 milióne coróne.
Plătit pănă acuma: 192 milióne coróne.

Poliţe incontestabile. Condiţii culante. Pentru cei obligaţî la miliţiă asigurare de resbel fără plată. Participanţilor câştigurî marî. Asigurărî de copiî favorabile.

Cu prospecte şi informaţii servesc representanţii pentru Braşov şi giur.

S. HAAS & FII,
şirul Florilor Nr. 14.

1097,1—6

„VICTORIA",

Întemeiată la 1887. — Întemeiată la 1887.

Institut de credit şi economii, societate pe acţii.

Sediul: ARAD, casa proprie, calea Archiducelui Iosif Nr. 2.

Capital de acţii **fl. 300.000.** Fond de reservă **fl. 90.000.**
Depunerî **fl. 900.000.** Circulaţia anuală **fl. 12,000.000.**

Primesce depunerî spre fructificare, după care solvesce 5% interese fără privire la terminul de abḑicere.

Dare de venit după interese încă o solvesce institutul separat.

După starea cassei, depunerî pănă la fl. 1000 se restituesc îndată la presentarea libelului fără abḑicere.

Depunerî se pot face şi prin postă şi se efectuesc momentan după sosirea comandei.

912,16—*

Direcţiunea institutului.

PUBLICAŢIE

se deschide a XIX.

LOTERIE REG. UNG. A STATULUI DE BINEFACERE,

a cărei venit curat în urma decisiunei Maiestăţei Sale c. r. apostolice din 4 Octomvre a. c. se va împărţi $^1/_{10}$: 1) fondului ce se va crea peutru ajutorarea amploiaţilor de stat lipsiţi, vĕduvelor şi orfanilor; 2) Asilu „Stefaniei" în Kezdi-Vásárhely; 3) Primul Asil de copii în Budapesta; 4) Mensa academică din Cluşiu; 5) Reuniunea pentru Colonia Copiilor în timpul feriilor; 6) Reuniunea Crucei albe; 7) Spitalului ce se va înfiinţa la Cirkvencina; 8) Reuniunea pentru grădinî de copii în Budapesta. Cu $^1/_{20}$ se va împărtăşi: 9) Reuniunea Spitalului Elisabeth din Budapesta; 10) Casa Orfanilor din Gyórnádorváros; 11) Casa orfanilor din Nagyvárad şi 12) bucătăria poporală din al VII-lea cerc Budapesta.

Loteria acésta are căştigurî 3282 şi după planul loteriei representă suma de **160,000 fl.** şi anume:

1 Căştig principal cu fl.	60,000	2 Căşt. à fl.	2000
1 „ „ „ „	15,000	4 „ „ „	1000
1 „ „ „ „	10,000	20 „ „ „	500
1 Căştig „ „ „	5000	50 „ „ „	100
1 „ „ „ „	4000	200 „ „ „	50
1 „ „ „ „	3000	3000 „ „ „	10

(în banî gata.) — (în banî gata.)

Tragerea loteriei va fi în 28 Decemvre 1896. 1 los costă 2 fl. v. a.

Losurî se pot căpĕta la: Direcţia Loteriei în Budapesta — la tóte oficiile de loterie, sare, şi la cele mai multe oficii postale „Mercur" în Viena şi la organele încredinţate cu vêndarea losurilor în oraşe şi comune mai însemnate.

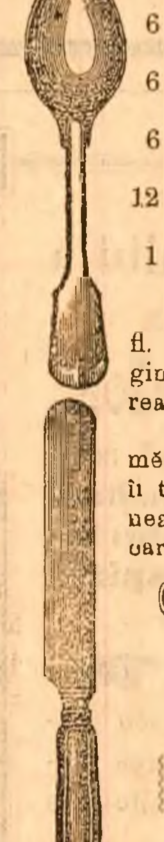
Budapesta, 4 Octomvre 1896.

Direcţia Loteriei reg. ung.

Marea bancrută!

New-York şi Londra n'au lăsat necruţat nicî continentul europén şi marea fabrică de argintăria s'a vĕḑut necesitată sĕ dăruiască întregul ei deposit in schimbul unei rĕsplate micî pentru muncă.

Eu sunt împuternicit sĕ îndeplinesc acest mandat.

Eu trimit: prin urmare orî cui, fiă bogat, orî sărac, următórele obiecte pentru mica sumă de **fl. 6.60** şi adecă:

6 cuţite fine de masă cu lamă veritabilă englesă,
6 furculiţe de argint patent american dintr'o bucată,
6 lingurî de argint patent american,
12 linguriţe de argint pentru cafea patent american.
1 lingură de argint pentru supă patent american,
1 lingură de argint pentru lapte patent american,
2 ciocanele de argint pentru spart ouĕ, patent american,
6 cescî Victoria englezescî,
2 candelabre de masă,
1 strecurătóre pentru céiŭ,
1 zaharniţă,

44 bucăţî la un loc fl. 6.60.

Tóte cele 44 de obiecte sus amintite au costat mai înainte fl. 40 şi acum se pot cumpĕra pe preţul bagatel de fl. 6.60. Argintul patent american este un metal alb, care îşî păstreză colórea argintului 25 de anî, despre ceea ce se garanteză

Cea mai bună dovadă, că acest inserat **nu e şarlataniă,** mĕ simt îndatorat în public, că orî cine, căruia nu-i convine marfa îi trimit banii înapoi, nimenea însĕ sĕ nu trécă cu vederea ocasiunea acésta favorabilă, de aşî procura acéstă garnitură pompósă, care cu deosebire se potrivesce pentru

cadourî de crăciun şi anul nou,

dar de nuntă şi în orî ce gospodăriă.

Depou numai la A. HIRSCHBERG-s

Haupt-Agentur der vereinigten amerik. Patent-Silber-waarenfabriken.

WIEN, II., Rembrandtstrasse 19/b.

Telephon, Nr. 7114.

Se trimite numai cu rambursa postală séu cu trimiterea sumei înainte.

Praful de curăţit aceste obiecte 10 cr.

Veritabil numai cu marca: AMERIK PATENT

Estras din scrisorile de recunoscinţă.

Sunt fórte mulţămit cu trimiterea garniturei, şi se'mî mai trimiţî încă o garnitură de 44 bucăţî de argint patent american cu rambursă. Bozovics, comit. Krassó Szörény 18/7. 1896.

Keresztes Sándor, fisolgăbirău.

Pilis, 24 Aug. 1896. Comit. Pesta.

Cu garnitura sunt fórte mulţumit. Vĕ rog a trimite şi cumnatei mele Baronesa Nyári născ. de Somogyi în Szanto, trei garniturî.

Baron Iulius Nyári.

strălucea faţa ca un sóre. Fata încă sĕ bucura de sosirea Fiiului-oii, c'a venit s'o scóţă din ghiarĕle smeului. Ea nu scia cum sĕ-l priméscă mai bine şi cu ce sĕ-l ospeteze, căcî era flămênd şi obosit de atâta mar de cale. Pe când sĕ ospătau ei mai bine sosesce buzduganul smeului cale de opt poşte ca semn, că pănă va sosi el acasă mâncarea sĕ nu fiă nicî caldă, nicî rece, ci numai cum e mai bună. Fiiul oii prinde buzduganul şi-l asvêrle înaintea smeului cale de ḑece poşte, apoi îi ese înainte şi sĕ aşédă sub un pod. Smeul îşî simte buzduganul sĕ întórce după el şi apoi pornesce spre casă tot într'un suflet călare p'un cal, ce-i eşiau numai flăcărî de foc din nărî. Calul când ajunge la pod îl simte pe Fiiul-oii şi nu mai merge nicî un pas.

— Hi căluţul meu, leu parlaleu, că eu nu mĕ tem de nimenea în lumea acésta, nicî chiar de Fiiul-oii, de care am auḑit c'ar fi înviat!

— Décă nu te temî de el haid' la luptă!

— Iată-mĕ sunt gata! Cércă, şi de vei putea sdrobi buzduganul meu cu unghia ta, atuncî tu eştî mai tare decât mine, altcum te răpun!

Fiiul-oii cum atinge buzduganul cu unghia îl şi sdrobesce. Atuncî smeul sĕ dă peste cap şi sĕ face o rótă ferecată. Fiiul oii încă sĕ dă peste cap şi sĕ face şi el o asemenea rótă, apoi sĕ isbesc rótele una 'ntr'alta pănă sĕ 'nroşesc dér nu sĕ pot sdrobi. După aceea sĕ schimbă érăşî în starea de mai înainte şi sĕ încing la luptă dréptă. Sĕ luptau de curgea apa de pe ei şi nicî unul nu putea birui. In lupta acésta a lor le trece un corb pe de-asupra Smeul când vede corbul îi ḑice:

— Vino, corbule, de mĕ rĕcoresce, că ţi oi da carnea dela un pămêntean.

— Vino, corbule, de mĕ rĕcoresce pe mine, că ţi-oiŭ da carnea dela trei smei şi dela trei cai!

Corbul, când a auḑit de atâta mar de hoit s'a bucurat mai tare de Fiiul-oii. El s'a dus iute la rîu de şi-a înmuiat aripile şi venind la Fiiul-oii l'a stropit bine pe obrazî. — Fiiul oii, după ce s'a rĕcorit, mi-l prinde odată pe smeu şi când mi-l asvêrle l'a cufundat cu totul în pămênt de numai capul i-a mai rĕmas afară. Acum îşî scóte paloşul şi-i reteză capul.

(Va urma).

Vênḍare en gros altoi de cireșĭ și vișinĭ.

Deja gata spre vênḍare 80,000 cireșĭ, 50,000 vișinĭ.

Prețul altoilor de cireșĭ: cei 160—200—240 centimetri înalțĭ, rădĕcina tare, trainicĭ, de 1—2 anĭ, altoiul după mărime dela **20** pănă la **40 cr.**

Prețul altoilor de vișinĭ: cei de 1—2—3—4 anĭ rădĕcinĭ tarĭ, fórte bine desvoltațĭ, altoiul după trăinicie dela **20** pănă la **50 cr.**

Prețurile en gros	100 bucățĭ	altoi de 40 cr.	de una séu mai multe specii fl.	38 suta.
„ „ „	250 „	„ „ 40 „	„ „ „ „ „ „	36 „
„ „ „	500 „	„ „ 40 „	„ „ „ „ „ „	34 „
„ „ „	1000 „	„ „ 40 „	„ „ „ „ „ „	32 „
„ „ „	5000 „	„ „ 40 „	„ „ „ „ „ „	30 „

Altoi de vișinĭ de 4—5 anĭ 100 buc. 48 fl., la cumpĕrarea de 250 bucățĭ 45 fl., 500 bucățĭ 44 fl. suta. Am mare provisie din următórele specii de cireșĭ: **Germesdorf: marĭ negre, văratice** din luna lui Maiu; **Badacsonyi: marĭ, Impĕratul Francisc rumene**, etc. etc. Mare provisie de vișinĭ: **Vișinĭ spaniolĭ roșii, Pandi Kora Hortensia, regina Hortensia, Eugenia, Călugărițe Oigmesi** etc. etc.

Afară de cireșĭ și vișinĭ sĕ vinde și **perĭ, merĭ, prunĭ, caișĭ** și **persecĭ, căpșunĭ** și **fragĭ**. Altoii a fost cultivațĭ în pământ bun, humos și de aceea au rădăcinĭ desvoltate, se aclimatiséză lesne, sânătoșĭ, durabilĭ și se vênd și ieftin.

Afară de sus amintitele specii sĕ vinde și neoltoite: *perĭ, merĭ. merĭ paradis, prunĭ de bistrіță, duranez, Prunus Myrobolana, Saint Joulien, mandule, persecĭ galbenĭ. cireșĭ, vișinĭ negri*, a căror preț după grosime **1000** bucățĭ dela **5 fl. 85 cr. pănă la 19 fl. 80 cr.**

Școla de pomĭ a lui **UNGHVARI LASZLÓ din Czegléd** are o intindere de 140 jugere. Cuprinde 1.100,000 altoi nobilĭ și 15.000 000 selbaticĭ și ocupă locul prim din grădinile cu școlă de pomĭ de pe rotogolul pămêntului. Firma **Unghvári László** au făcut în decursul anului un mare progres, pentru timp de secetă, au întrodus fântânĭ artesice. Sau plantat în tómna și primăvara trecută 4000 de pomișorĭ. În fapt au început a cultiva și florĭ cum și trandafirĭ. — După mórtea fericitului Domnul *Bereczki Máté* au devenit posesorul proprietăți din Mező-Kovácsház și Kun-ágota. Firma au înființat și în *Kecskemét* o școlă mare de pomărit în o întindere mare de 449 jugere, care va avé viitor și c. l.

! Poftițĭ a cere cartea cu prețutĭ !

O specialitate naturală neprețuibilă

este apa minerală alcalin-accidă bicarbonată

Isvorul „MATILDA“ de Bodok,

care după experiențele făcute sau dovedit ca **o apă medicinală** prea eficace și plăcută, mai ales: **la conturbărĭ de mistuire, maladiele stomacului, a rînichilor, a beșicii udului** și **ale organelor respiratóre** etc.

Borviz de primul rang

care prin limpezitatea sa rară și prin conținutul seu mare în acid carbonic natural — de un gust și efect prea plăcut și binefăcĕtor — va îndeplini chiar și pretensiunile cele mai delicate, ca cum nici o altă apă minerală.

DEPOSIT PROPRIU **în Brașov:** strada Căldărarilor Nr. 68, în **Sibiiu, Sighișóra** și în **Alba-Julia:** la D-l I. B. Misselbacher sen., în **Cluj:** la Segesváry és társai, în **Deva:** la Balog Gyula, în **Orește:** la Németh János.

Cu tótă stima:

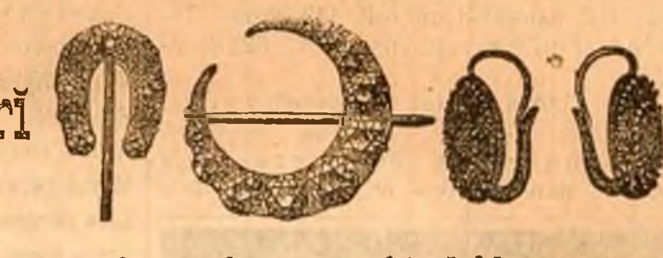
1025,31 - 100 Administrațiunea isvorului

„MATILDA.“

JOSEF GYÖRGY,

(comit. Háromszék). **Bodok.** (Transilvania).

Imitațiĭ de Diamanturĭ parisiene,

legate în aur și argint veritabil.

Intrece tóte imitățiile de pănă acum în lucire, **ace de broș, cercei, inele, nasturĭ colliere, podóbe de pĕr**, pentru teatru, balurĭ, soarele.

1091 3—6 **Zur Brillanten-Königin,**

WIEN, Adlergasse Nr. 3.

Catalóge ilustrate cu prețurĭ, se trimit gratis și franco.

---

15 bucățĭ fl. 5.75

15 bucățĭ fl. 5.75

ADEVĔR!

Neintrecută și în lumea întrégă au făcut mare sensație

Collecția-Austria,

care constă din 15 bucățĭ bijuterii (argintерii) **splendide,**

numai pentru 5 fl. 75 cr.

un ciasornic Remontoir de aur fason, pentru busunar.

Regulat punctual (pe 36 óre), mechanism de precisiune și cu placă emailată. Capacurile ciselate frumos, sunt lucrate din aur numit fason, care nu se distinge de aur curat și nu-șĭ perde lustrul. — Pentru mersul regulat al sus numitelor ciasornice, dau în scris o garanție de 3 anĭ.

1 lanț fin de aur imitat, panțer,	1 ac fin pentru cravate,
2 nasturĭ de mangete imitat de aur,	1 etui pentru ciasornicul de aur fason,
1 broșe frumos pentru dame,	1 oglindă de busunar, în ramă,
3 nasturĭ de camașe imitat de aur,	1 ac de bluse aur fason,
1 nastur patent pentru guler,	2 inele, imitat de aur cu brilante simile și rubine.

Tóte aceste **15 obiecte** splendide de bijuterie impreună **cu ciasornicul de aur** fason **costă numai** . **fl. 5.75**

Trimitere cu rambursă. — La cas de neconveniență se restitue banii.

1083,5—6 **Firma de ciasornice:**

ALFRED FISCHER, Viena, I Adlergasse Nr. 12.

Ajutor grabnic și sigur

pentru

SUFERINȚE DE STOMACHU ȘI URMARILE ACESTORA!!

Mijloculŭ celŭ mai bunŭ și eficace pentuu menținerea sănĕtății, curățirea sucurilorŭ precum și a sângelui și pentru promovarea unei mistuirĭ bune este deja pretutindenea cunoscutulŭ și plăcutulŭ

„Dr. Rosa's Lebens-Balsam“.

Acestŭ balsamŭ preparatŭ cu îngrijire din **erburile alpine cele mai bune și tămăduitóre** se dovedesce ca forte folosiotrŭ în contra tuturorŭ **greutățilorŭ de mistuire cârcel de stomachŭ, lipsa de apetitu, rîgăelei, congestiunilorŭ, haemorhoidelorŭ etc. etc.** In urma eficacității sale a devenitŭ acestŭ balsamŭ acum unŭ singurŭ și doveditŭ **medicamentŭ de casă poporal**.

Sticla mare costă 1 fl., mică 50 cr.

Mii de scrisorĭ de recunoscință stau la disposiția!

FIȚĬ ATENȚĬ!!!

Spre a evita înșelătorii. facŭ pe fiecine atentŭ, că fiă-care sticlă cu **Dr. Rosa's Lebens-Balsam**, care singurŭ numai de mine este preparatŭ după receta originală, este învelitŭ în hârtiă grósă albastră, care portă în lungulŭ ei inscripția: Dr. Rosa's Lebens-Balsam din farmacia „zum schwarzen Adler“, B. Fragner, Prag, 205—3“ în limba germană, boemă, ungarŭ și francezŭ, și carĭ suntŭ provĕdute cu alăturata marcă a fabricei luată sub scutulŭ legalŭ.

Dr. Rosa's Lebens-Balsam

Veritabil sĕ póte procura numai în

Depositulŭ principalŭ alŭ producĕtorului

B. Fragner,

Farmacia „Zum schwarzen Adler“ Prag 205—3.

In Budapesta: la farmacia I. von Török.

Tote farmaciile din **Brașovŭ,** precum și tote farmaciile mai marĭ din monarchia Austro-ungară au depositŭ din acestŭ balsamŭ de viețâ.

Totŭ de acolo se póte avea:

Alifia de casă universală de Praga

(Prager Universal-Haussalbe)

unŭ medicamentŭ sigurŭ și prin mii de scrisorĭ de mulțămire recunoscutŭ în contra tuturorŭ inflamațiunilorŭ, rănilorŭ și umflăturilorŭ.

Acésta se întrebuințéză cu succesŭ sigurŭ la inflamațiunĭ, la stagnațiunea laptelui și întărirea țițelorŭ cu ocasiunea înțercării copilului, la abscese, ulcere, pustule cu puroiu, carbuncule; copturĭ la unghe, la panarіții (ulcerațiunĭ la degete, la întăriturĭ, umflături, tumórea glandulelorŭ limfatice, lipume etc. — Tote inflamațiunile, umflăturĭ, întăriturĭ se vindecă în timpulŭ celŭ mai scurtŭ; la casurĭ însĕ, unde s'a formatŭ deja purolu, absórbe buba și o vindecă în timpulŭ celŭ mai scurtŭ fără durerĭ.

In cutióre á 25 și 35 cr.

Fițĭ atențĭ!

De-óre-ce alifia de casă universală de Praga se imitéză forte desŭ, facŭ pe fiă-cine atentŭ, ca singurŭ numai la mine se preparéză după receta originală. Acésta este numai atuncĭ veritabilă, decă cutiórele din me aŭ galbinŭ, în carĭ se pune, suntŭ înfășurate în hârtiă roșiă pe care se află tipărită în 9 limbĭ esplicațiunea cum sĕ se întrebuințeze, împachetate și în cartone vinete, — carĭ suntŭ provedute cu marca fabricei de mai susŭ.

Balsam pentru auḍ.

(Gehör-Balsam)

Celŭ mai probatŭ și prin multe încercărĭ celŭ mai temeinicŭ medicamentŭ pentru vindecarea auḍului greu și spre redobêndirea auḍului perdutŭ. **I Flacon I fl.**

Tipografia A. Mureșianu, Brașov.